

Savez Rusina Republike Hrvatske • Союз Русинох Републики Горватской

Нова Думка

ISSN 0351-3181

BROJ
ЧИСЛО

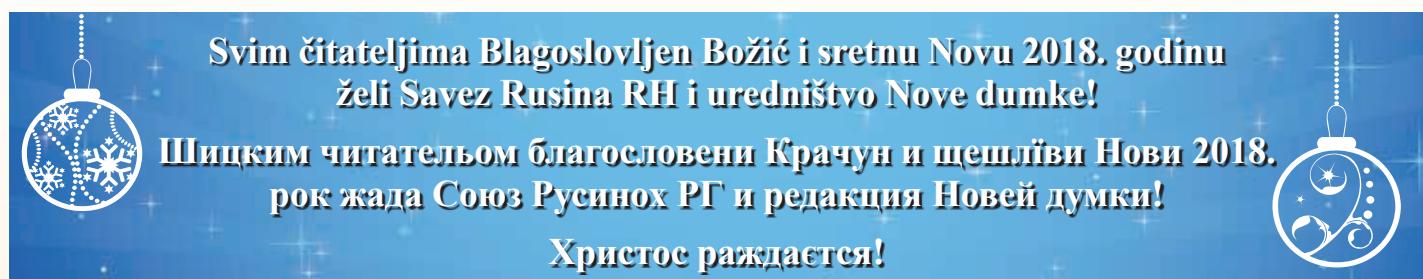
202

GODINA
РОК

XLVI

6/2017

ДЕЛЕГАЦИЈА СОЈУЗУ РУСИНОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ У ПРЕШОВЕ

У музеју Русинске култури у Прешове делегација Сојузу Русинох Републики Горватскеј котру предводзела председателька Сојузу Дубравка Рашиљанин, а у чијем составе були и подпредседатель Владо Русин, секретар и аниматор култури Звонко Костелник и член председательства Сојузу Владимир Провчи, 13. новембра 2017. року зишла ше зоз представителями Русинске оброди котру представял Мартин Караж. У приемнай атмосфери бешедовало ше о заједничким сотрудништве на подручју информованја и видаватељства, јак и сотрудништве културно-уметнишким дружтвоја и манифестацијама котри ше организую зоз подручја фолклору, драми, хору и ли-

Дубравка Рашиљанин,
председателька Сојузу Русинох РГ у
русским музею

Догварене Сотрудништво медзи
Сојузом и Русинску оброду

тератури. Делегација мала нагоду разговарајући и музеј котри нам представела Олга Глосикова. Јутредње, 14. новембра, делегација ше стретла зоз директором Поддуклянскога уметнишкога народног ансамбла (ПУНА) ПУЛС,

mr. Юрайом Швантнером, з поволанку же би ансамбл нащивел Републику Горватску и представел ше явносци з нагоди рочніох котри Сојуз означује у 2018. року: 50. рочніци Сојузу Русинох РГ, 50. рочніци КУД-а „Осиф Костелник“ Вуковар, 40. рочніци Етнографскай збирки Сојузу Русинох РГ у Петровцих, 35. рочніци КУД-а Руснацах Осиек, 25. рочніци КД-а Русинох Винковци и 45. Централней манифестацији Сојузу Русинох РГ „Петровски дзвон 2018.“.

Звонко Костелник, проф.

Розгварка
зоз членами
Русинской
оброди

Заједничка фотографија председательства Русинской оброди и делегацији Сојузу Русинох РГ

Интервю за медији

Зоз директором Поддуклянскога
народног ансамбла

BROJ
ЧИСЛО

202

GODINA
РОК

2017.
XLVI

“NOVA DUMKA”

Izdavač: Savez Rusina RH

<http://www.savezrusina.hr>

savezrusina@gmail.com

novadumka@gmail.com

Facebook: Savez Rusina RH Vukovar

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin

Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428–342

IBAN HR1623400091110057465

Tiskat: Proventus Natura d.o.o. Cerna

Naklada: 700 primjeraka

“НОВА ДУМКА”

Видава: Сојуз Русинох РГ

<http://www.savezrusina.hr>

savezrusina@gmail.com

novadumka@gmail.com

Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar

За видавателя: Дубравка Рашиљанин

Редакција: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428–342

ИБАН HR1623400091110057465

Друкче: Провентус Натура д.о.о. Церна

Тираж: 700 прикладници

Tiskano – Друковане

12 / 2017

Cijena
Цена

10

Kuna
Куни

Rukopisi se ne vraćaju.

Oobjavljeni prilozi se honoriraju.

Rukopisi ше не врачају.

Објавени прилоги ше гонорују.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

IZ RADA SAVEZA - ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ	2
Делегација Сојузу Русинох Републики Горватске у Прешове	2
Делегација Сојузу у нащиви городским власцом Вуковару	13
Делегација Сојузу Русинох РГ госцovala на интернет радио Срим	13
Отримана порядна звитна Скупштина Сојузу Русинох Републики Горватске	35
DRUŠTVO I POLITIKA – ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА	
Seminar o interaktivnom načinu prijava programa kulturne autonomije i pripremi izvještaja o ostvarivanju programa	4
76. (telefonska) sjednica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske	4
15. obljetnica ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina	5
Координација националних меншинох Вуковарско-сримскай жупаниј положела венци з нагоди означавања Дня здогодованя на жертву Вуковару	6
Означени Дзень здогодованя на жертву Вуковару 1991. – 2017.	7
Отримана 59. сходска ради Рускай национальной меншини Вуковарско-сримскай жупаниї	8
Културни вечер Руснацох - бал и Дзень Представителя рускай националней меншини Городу Загребу	20
IZ NAŠIH MJESTA - З НАШИХ МЕСТОХ	
Дзень здогодованя на жертву Вуковару	6
Мезинародни фестивал русинской культуры „Червена ружа трояка“, Мукачево, 2017.	22
Дакеди було....	23
Ирина Гарди-Ковачевич – дзецинска поезия	24
Kako bolje učiti i pamtiti	29
Треба нам молитвенік руского духа.	30
IZ RADA NAŠIH DRUŠTAVA - ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ	
Бешедуйме по руски.	10
КД Русинох Цвелферий зоз Райовога Села нацивил Суботицу, Коцур и Руски Керестур	11
Отримана рочна скупштина КУД „Осиф Костелник“	12
Порядна звитна Скупштина КУД „Яким Гарди“ Петровци	12
Друга манифестация культуры Руснацох у Райовим Селу	17
Отримани 13. „Дравски габи“	18
Фестивал поезии у Риеки	21
IZ DUHOVNOG ŽIVOTA - ЗОЗ ДУХОВНОГ ЖИВОТА	
Кирбай у Райовим Селу	14
Благослов за здраве	14
Крачунска ясносц	15
Преславени св. Миколай у Петровцох	15
LITERARNA STRANICA - ЛИТЕРАТУРНИ БОК	
заходни мур / западни zid	16
Квецик любови / Cvjetić ljubavi	16
Жажда моей души / Čežnja moje duše	16
немирни погляд / nemiran pogled	16
POLJOPRIVREDA - ПОЉОДІЛСТВО	
Зоз средствами зоз ЕУ фондох обновена механизация	26
Лампащик	27
STARE FOTOGRAFIJE - СТАРИ ФОТОГРАФІЇ	
Ушорйоване валала	28
IZ NAŠIH MJESTA - З НАШИХ МЕСТОХ	
HUMORESKA - ГУМОРЕСКА	
Щешліви нови 1981. рок!	31
Незвичайни једа у незвичайним ресторану	32
PETROVCI KOJI NESTAJU - ПЕТРОВЦИ ХТОРИ НЕСТАВАЮ	
«Капуста, капуста, яка добра була»	33
SPORT - СПОРТ	
На остатніх штирох турнирох Миклошевчане освоєли два треци и два штварти места	34
Русин з Миклошевцох остатнї, Петровчане анії не бавя!	34

Насловни бок: Агнетка Балатинац; Жима и Крачун

Остатнї бок: Звонко Костелник: Зоз подобового скарбу Сојузу Русинох РГ

UREDNIŠTVO: Vera Pavlović (главна и одговорна urednica), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri i Vladimir Provči

SAVJET UREDNIŠTVA: dr.sc. Oksana Timko Đitko (predsjednica), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

LEKTORI: Marija Vuilić (rusinski jezik), Andreja Magoč (hrvatski jezik)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja Republike Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. Br. 523-92-1), "Nova dumka" је уписана у evidenciju glasila pod brojem 1366

Prilozi autora potpisani imenom ne moraju odražavati mišljenje uredništva i izdavača.

РЕДАКЦИЈА: ера Павлович (главна и одвичательна редакторка), Агнетка Балатинац, Мануела Дудаш, Любица Гаргай, Владимир Провчи, Леся Мудри

СОВИТ РЕДАКЦИЈИ: д.ф.н. Оксана Тимко Ђитко (председател), Маријана Ђудџар, о. Владимир Седлак

ЛЕКТОРЕ: Марја Вулић (руски језик), Андреја Магоч (горватски језик)

Друковане помага Совет за национални меншини Републике Горватске.

На вимагање Сојузу Русинох и Українцох Републики Горватске с Ришенем Министерства информованя Републики Горватске од 15. јануара 1992. року (УЧ. 523-92-1) "Nova dumka" уписане до евиденцији јавних виданьох под числом 1366.

Авторизовани тексти не знача же то источасно и становиско редакцији лебо видавателя.

SEMINAR O INTERAKTIVNOM NAČINU PRIJAVA PROGRAMA KULTURNE AUTONOMIJE I PRIPREMI IZVJEŠTAJA O OSTVARIVANJU PROGRAMA

U organizaciji Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske u velikoj dvorani Hrvatskog novinarskog društva u Zagrebu, 24. 11. 2017. godine održan je seminar o interaktivnom načinu prijava programa kulturne autonomije nacionalnih manjina putem interneta za 2018. godinu i godišnji izvještaji o ostvarivanju programa i utrošku sredstava iz Državnog proračuna za 2017. godinu.

Poslije uvodnih riječi Aleksandra Tolnauera, predsjednik Savjeta osvrnuo se na položaj nacionalnih manjina i ulogu Savjeta za nacionalne manjine u očuvanju dosegnutih razina zaštite nacionalnih manjina i na Javni poziv udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za prijavu programa kulturne autonomije za 2018. godinu.

Aleksandar Tolnauer

76. (TELEFONSKA) SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske održao je 8. prosinca 2017. godine telefonsku sjednicu sa sljedećim

DNEVNIM REDOM:

1. Usvajanje zapisnika sa 75. sjednice
2. Imenovanje Povjerenstva za raspodjelu sredstava udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije nacionalnih manjina
3. Imenovanje Povjerenstva za otvaranje prijedloga programa udruga i ustanova nacionalnih manjina i provjeru ispunjavanja propisanih uvjeta za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina za 2018. godinu pristiglih na Javni poziv
4. Zahtjevi za prenamjene sredstava udruga i ustanova nacionalnih manjina:
  - Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske za prenamjenu sredstava
  - Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske, molba za promjenu termina izlaska knjige
  - SKD "Prosvjeta" Zagreb

Dubravka Rašljanin

Predavači

Ivana Jakir, pomoćnica ministra i glavna državna rizničarka Ministarstva finansija, prezentirala nam je vođenje dokumentacije namjenskog utroška sredstava iz Državnog proračuna. Mjere kontrola i standardi koji će se primjenjivati za neprofitne organizacije. (register neprofitnih organizacija; Obrazac: PROR-POT; PRAVILNIK O SUSTAVU FINANCIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLA TE IZRADI I IZVRŠAVANJU FINANCIJSKIH PLANOVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA).

U produžetku seminara sudionici su upoznati sa Zaklalom za razvoj civilnog društva i za pripremu i praćenje vođenja programa Europske unije koje je prezentirao Mario Beko te razvoju civilnog društva kroz ESF s prezentacijom projekata koji su u tijeku i planiranih

Ivana Jakir, glavna državna rizničarka projekata za 2018. godinu.

Poslije stanke nastavljeno je predavanje Tibora Varge, zamjenika predstojnika Stručne službe Savjeta o interaktivnoj prijavi programa kulturne autonomije udruga i ustanova nacionalnih manjina za 2018. godinu i interaktivna predaja godišnjih izvještaja udruga i ustanova nacionalnih manjina za 2017. godinu.

Seminaru je pored svih nacionalnih manjina sudjelovalo i Savez Rusina Republike Hrvatske s predsjednikom Dubravkom Rašljanin, dopredsjednikom Vladom Rusinom, tajnikom Zvonkom Kostelnikom i članicama Saveza KD Rusina Osijek Helenom Timko, KD Rusina Vinkovci Melanijom Pap te članom KD Rušnjak Rijeka Vladimirom Provčijem.

Zvonko Kostelnik, prof.

Sudionici seminara

- Pučko otvoreno učilište Baranyai Julia Beli Manastir
- Bošnajčka nacionalna zajednica za Grad Zagreb i zagrebačku županiju
- Novinsko-izdavačka ustanova „EDIT“ Rijeka
- Slovensko kulturno društvo „Nagel“ Varaždin
- Njemačka zajednica Zemaljska udruga podunavskih Švaba u RH Osijek.
- Usvajanje zapisnika prihvaćeno je jednoglasno.

AD 1. i 2. Kako bi Komisija za otvaranje prijava programa i Povjerenstvo za raspodjelu sredstava započeli sa zadaćama koje prethode donošenju odluke o rasporedu sredstava za 2018. godinu, kao i zbog poštivanja roka unutar kojeg Državna riznica prestaje s finansijskim transakcijama proračunskih korisnika zbog isteka proračunske godine, smatramo racionalnim sjednicu održati telefonskim putem. Vezano uz imenovanje članova Povjerenstva, molimo da se do okončanja postupka dodjele sredstava imena članova Povjerenstva ne iznose javno. S obzirom na to da je uoči donošenja odluka o raspodjeli sredstava bilo pokušaja utjecanja na

odluku od strane pojedinih udruga i ustanova, odluka o imenovanju Povjerenstva objavit će se na službenoj mrežnoj stranici Savjeta bez imena članova. Time će se osigurati nesmetano donošenje odluke isključivo na temelju Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologijom praćenja i vrednovanja provedbe finansijskih programa ("Narodne novine", broj 105/16). Članovi Savjeta i saborski zastupnici prihvatali su imenovanje Povjerenstva za raspodjelu sredstava i imenovanje Povjerenstva za otvaranje prijedloga programa.

AD 3. Vezano uz zahteve za prenamjenom sredstava odobrenih za programe kulturne autonomije, izvještavamo Vas da je Stručna služba Savjeta razmotrila predmetne zahteve, te je u postupak donošenja uputila isključivo one prijedloge odluka za prenamjenom koji su opravdani sukladno Kriterijima Savjeta. Zahtjevi za prenamjene sredstava udruga i ustanova nacionalnih manjina jednoglasno su prihvачene.

Zvonko Kostelnik, prof.

15. OBLJETNICA USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA NACIONALNIH MANJINA

U Hrvatskom saboru 11. prosinca 2017. godine u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske i Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske održan je skup u povodu 15. obljetnice donošenja Ustavnog Zakona o pravima nacionalnih manjina. Okupili su se njegovi tvorci, predstavnici političke, akademске i vjerske zajednice te veleposlanici.

Predsjedavajući su bili: mr. sc. Branko Sočanac, izaslanik predsjednika Vlade RH, v. d. ravnatelja Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

"Ustavni je zakon, s jedne strane, sigurno imao golemu ulogu u procesu integracije pripadnika nacionalnih manjina u hrvatsko društvo, a s druge u očuvanju njihova kulturnog i nacionalnog identiteta, kao i u zaštiti od getoizacije i asimilacije", naglasio je Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Hrvatske.

Uvodna izlaganja na temu imali su:

- mr. sc. Branko Sočanac, v. d. ravnatelja Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske
- Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske
- sc. Mate Arlović, sudac Ustavnog suda RH
- sc. Zvonko Kusić, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
- dr. sc. Mate Granić, izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske

- dr. sc. Furio Radin, potpredsjednik Hrvatskoga sabora i izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora.

Poslije stanke nastavljen je osvrt na do-sadašnju primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, postignuća i primjeri dobre prakse u afirmaciji nacionalnih manjina, analiza provedbe Ustavnog zakona i perspektive. U raspravi su sudjelovali predstavnici Savjeta za nacionalne manjine, predstavnici nadležnih tijela državne uprave zaduženih za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih, predstavnici udruga i vijeća nacionalnih manjina te znanstvenici i stručnjaci koji se bave pitanjima nacionalnih manjina.

Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, kao temeljnim aktom, pripadnicima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj jamče se sljedeća prava:

- Izjašnjavanje o pripadnosti nacionalnoj manjini
- Uporaba imena i prezimena na ma-njinskom jeziku i pismu

Delegacija rusinske nacionalne manjine

- Dobivanje osobne iskaznice i na ma-njinskom jeziku i pismu
- Služenje svojim jezikom i pismom, pri-vatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi
- Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu kojim se služe
- Uporaba svojih znamenja i simbola
- Kulturna autonomija održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanjem i zaštitom svojih kulturnih dobara i tradicije
- Pravo na očitovanje svoje vjere te na osnivanje vjerskih zajednica zajedno s drugim pripadnicima te vjere
- Pristup sredstvima javnog priopćava-nja i obavljanja djelatnosti javnog priopćavanja (primanje i širenje infor-macija) na jeziku i pismu kojim se služe
- Samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa
- Zastupljenost u predstavničkim i iz-vršnim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te u upravnim i pravosudnim tijelima
- Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravlja-nju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina
- Zaštita od svake djelatnosti koja ugro-zava ili može ugroziti njihov opstanak, ostvarivanje prava i sloboda.

Branko Sočanac i Aleksandar Tolnauer

15. obljetnica donošenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina

Obilježavanju skupa prisustvovali su i predstavnici Saveza Rusina Republike Hrvatske u sastavu: dopredsjednik Saveza Vlado Rusin, tajnik i animator kulture Saveza Zvonko Kostelnik i član Savjeta i uredništva Nove Dumke o. Vladimir Sedlak iz Petrovaca.

Skupu su nazočili i zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, Robert Janković, Ermina Lekaj Prljaskaj i Boris Milošević.

Zvonko Kostelnik, prof.

КООРДИНАЦИЈА НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ ПОЛОЖЕЛА ВЕНЦИ З НАГОДИ ОЗНАЧОВАНЯ ДНЯ ЗДОГАДОВАНЯ НА ЖЕРТВУ ВУКОВАРУ

З нагоди означования «Дня здогадування на жертву Вуковару 1991.-2017.», 17. новембра члени Координації Радох и Представительства національних меншин Вуковарско-срімської жупанії, на Меморіальному теметове жертвово зоз Отчественей войни у Вуковаре положили венец за шицких погинулих и нєсталих бранітельох и цивилох у Отчественей войни.

Дзень здогадування на жертву Вуковару 1991. року означає ще 18. новембра з памятку на дзень кед после трох мешацох одупераня зламана охрана Вуковару, а до Вуковару почали уходзіць

припаднікі бувшої ЮНА и сербских паравоиних формаций.

У битки за Вуковар, по доступных податкох, погинули 1 739 особи, ранені вецей як 2 500, погинули 56-ро дзеци, а после окупации, до сербянских лагрох одведзене коло 8 000 вуковарских бранітельох и цивилох, а зоз подполню розваленого городу вигнате коло 22 000 несербского жительства.

З одлуку Горватскаго собора 1999. року, 18. новембер преглашени як Дзень здогадування на жертву Вуковару 1991. же би ще достойнствено дала чесць шицким хтори участвовали

у охрани Вуковару – городу символу горватской шлебоды.

Здогадуюци ще на шицких страдалих, швички запалені у меню Координації и Ради мадярской национальнай меншини Розалия Якуметович, представителька немецкой национальнай меншини Дара Маэр, представителька української национальнай меншини Тетяна Кохнєва и у меню руской национальнай меншини Марияна Джуджар. Спред Вуковарско-срімської жупанії швичку запалела о.д. прочалніци Управного oddзеленя за діялносці Скупщины Ядранка Голубич.

Марияна Джуджар

ДЗЕНЬ ЗДОГАДОВАНЯ НА ЖЕРТВУ ВУКОВАРУ

Пяяток, 17. 11. 2017. року, наша парохия св. Йосафата у Райовим Селу означала дзень здогадування на жертву Вуковару. Здогадли зме ще гевтих хтори

дали свой животи за нашо отечество. На 17 годзин парох Олег Закалюк отримал панаходу за шицких погинутих и нєсталих вуковарских бранітельох и цивилох. После панаходи ушлідзел обход коло церкви, а пред церкву запалені швички и помодлелі зме ще за покойных, и зоз минуту цихосци дали зме им почесць. Парох ще здогаднул шицких погинутих бранітельох и цивилох, и наглашел же нам вони охабели тирваци шлід и кредит котри маме одплаціц зоз своїм статочним животом. Свой таланти нє шмеме закопац до жеми, алे их требаме укладац на здобуване ище вецей истих. Лампиони

символично запалені у форми крижа на знак здогадування на жертву Вуковару.

Мария Закалюк (на руски преложела Вера Павлович)

ОЗНАЧЕНИ ДЗЕНЬ ЗДОГАДОВАНЯ НА ЖЕРТВУ ВУКОВАРУ 1991. – 2017.

Мирно и достойнствено 18. новембра того року означена 26. роціца страданя Вуковару у Отечественій войни 1991.

Як и влоні зоз програму утверждзене зазбераюна горватских бранітельлох и бранітельлох Вуковару и членох фамелійох забітих и насильно одведзених горватских бранітельлох на Городским стадыоне у Вуковаре хтори у колони пришли до двора Общого жупанийскаго шпиталю Вуковар и шпиталю военых ветеранох дзе точно на 10 годзін запачала святочная програма. Комеморацийну программу водзел глумец Дарко Милас, а зоз писню программу возвелічала Клапа горватской военей морнарицы „Св. Юрай“ и Хрвоє Хегедушич зоз писню „Стой город!“.

По законченю пригоднай программы формована Колона здогадованя хтору и того року предводзели горватски бранітэле Вуковару ведно зоз членами фамелійох погинутых, забітих и насильно одведзених горватских бранітельлох Вуковару. Познейше ше гу Колони здогадованя приключели и други граждане зоз представнікамі державных, регионалных и локальных власцох.

Спрам прецены организатора мирну и достойствену колону творело коло 65 000 людзох котры преходзели крижну драгу през уліци Вуковару дlugоку 5,5 километри аж по Мемориальнім теметов жертвам Отечественей войни дзе положени три венци. Перши венец ведно положели предсідателька РГ Колінда Грабар-Китарович, предсідатель Горватскаго собору Гордан Яндрокович и предсідатель Влади РГ Андрей Пленкович. Други венец положели бранітэле Вуковару – Бранко Боркович, осстатній командант охрани Вуковару, Младен Видич - Били, бувши поверенік Влади РГ за Вуковар, Марио Марич, подпредсідатель Здружэння дзецах погинутых и несталых горватских бранітельлох Отечественей войни – подружніца Вуковар, Франьо Леймар, предсідатель Горватскаго здружэння родітэльлох погинутых барнітельлох Отечественей войни Городу Вуковару, Манда Патко, предсідателька Здружэння зараброваных и несталых горватских бранітельлох („Вуковарски мацери“). Треци венец положела делегация Городу Вуковару у хторей були городоначалнік Иван Пенава, предсідатель Городской ради Томислав Шота и заменік городоначалніка Мариян Павличек и Ивана Муйкич.

Колона по вуковарских улічкох

Предсідателька РГ Колінда Грабар-Китарович на Овчарі

Державни верх у ОБЖ Вуковар

При Бетярскім крижу

Клапа горватской военей морнарицы „Святы Юрай“ у кругу Общого шпиталю Вуковар

рика“, у рамикох хторей ше до Дунаю пущаю швички на спомин на забітих и несталых бранітельлох Вуковару и з манифестацію „И у моім городу Вуковар швици“ з чией ше нагоди у шицких городах РГ на 18 годзін паля швички.

Вера Павлович (жриці: службени бокі Городу Вуковару)

Преход кола обновених вуковарских будінкох

На Мемориальнім теметове жертвам Отечественей войни Службу Божу служел и владика крижевски Нікола Кекіч

Тисячи людзох у Колоні здогадованя

ОТРИМАНА 59. СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ

Схадзка Ради отримана 23. новембра у працоўніцтве Рады рускай нацыянальнай меншіні ВСЖ, К. А Степінца 45 у Вуковаре. Од 24 членох Рады, на схадзку були прысутні 15 члена, што значыць зме мали кворум и могли зме приношиць адлукі, понежэ на днёвым шоре бул Фінансавы план Рады за 2018. год и План и програма роботы Рады за 2018. год. Предклады планох ўніверсальнага прылапені.

ПЛАН И ПРОГРАМА РОБОТИ ЗА 2018. РОК

Рада рускай нацыянальнай меншіні Вуковарско-сirimскай жупанії (далей Рада) засновоўвае план роботы на одредбох Уставнага закона о правах нацыянальных меншынах, других предписаных хторы ушорюю права припаднікох нацыянальных меншынах у Рэспубліцы Горватскай, Вуковарско-сirimскай жупанії, одредбох медзинародных конвенций, дэклараций и препоручень, медзинародных цэлох и организаций хторы прылапела Рэспубліка Горватска, и животных потребах и интересах рускай нацыянальнай меншіні у Вуковарско-сirimскай жупанії и Рэспубліцы Горватской.

Рада ше будзе закладаць за:

- Вітвайованае шыцкіх правох хторы настаўяю зоз Уставнага закона о правах нацыянальных меншынах.
- Зоз помоцу Вуковарско-сirimскай жупанії и у согласносці зоз законскими предпісаннямі створыць условия за нормальну работу и успішне дзействованье роботы Рады, што значыць забезпечыць простор за роботу Рады и отримоване схадзкое.
- Рада будзе сотруддзовац зоз локальну и подручну управу и самоуправу Жупанії, општинах и горадох у хторых жиу Руснацы, з радамі рускай нацыянальнай меншіні у општинах Богдановцы и Томповцы и Гораду Вуковару, о шыцкіх пітаньях хторы ше однона на проблемах рускай нацыянальнай меншіні.
- Рада будзе сотруддзовац зоз Союзом Русинох РГ у шыцкіх пітаньях од заедніцкого интересу, як и зоз здржэніямі на подручу Вуковарско-сirimскай жупанії и целей Рэспубліки Горватскай хторы пестую рускую культуру, язык и традицию, и зоз другімі здржэніямі кед будзе за то потребы.
- Коло тих общых началах, Рада у 2018. року будзе робіць и на конкретных програмах и задатках як шліdzi:

1. КУЛТУРА, БІБЛІОТЕКА, ЕТНОГРАФІЯ, ИСТОРИЯ, ИСТОРИЙНА ГРАДЗА И ЗАЗБЕРОВАНЕ ДОКУМЕНТАЦІІ О СТРАДАНЮ РУСНАЦОХ У ОТЕЧЕСТВЕНЕЙ ВОЙНІ

План роботы у 2018. року:

- Приоритеты:
- Даені Руснацох у Рэспубліцы Горватскай
  - Рутеніяды
  - Участвоване на Дню нацыянальных меншынах ВСЖ
  - Означаваць рускія обычаі

**З ліва на право: Йоакім Ерделі,
Борис Бучко и Марияна Джуджар**

- Сотрудніцтво зоз Руснацами и иножемстве
- Помагаць у организаванью культурных маніфестацій у ВСЖ дзе участвуе Руснацы
- Помагаць нашым здржэніем у пренаходзеню кадру за іх дзяялносц
- Водзіць культурне сотрудніцтво на шыцкіх уровнях (нацыяналным и локальным) зоз вецинским народом и нацыяналнімі меншінамі
- Помагаць локальнай самоуправі коло будовы Дома культуры у Миклошевцах и коло обновы и реконструкцыі Дома культуры у Петровцах
- Вінайсць финансавыя средства за уводзене до роботы бібліотекі Союзу Русинох у РГ у Вуковаре
- Участвоване у означаванью Дня нацыянальных меншынах ВСЖ
- Соорганизація - Ноц музеюх - Етнографіческа збирка Русинох и Украінцах у Петровцах
- Соорганизація литературных вечарох, промоцый, кніжкох и выставох рускіх пісательох и уметнікох зоз РГ и иножемства
- У Петровцах морално помагаць у саніраванью, ренавораню и отrimованю иснуюцаго обекту Етнографіческай збиркі
- Предлужыць зоз зазберованьем податкох и документох о участвованью и страданю Руснацох у Отечественай войне, як и выдаване монографій

2. КОНТАКТИ ЗОЗ РУСНАЦАМИ У РГ И СОТРУДНІЦТВО ЗОЗ РУСНАЦАМИ У ИНОЖЕМСТВЕ

Потребне побудзоваць культурне сотрудніцтво як рэзвойну дзяялносць зоз жемамі и культурнімі подручамі дзе жиу Руснацы. За сотрудніцтво зоз Руснацами у иножемстве, Рада рускай нацыянальнай меншіні Вуковарско-сirimскай жупанії юлісцует Координацію рускай нацыянальнай меншіні Рэспублікі Горватскай.

То подрозумяе:

- Побудзоваць новыя формы уметніцкай творчосці прэйг хаснованыя новых технологійах, потым новых способах организавання культурных дзяялносцох и новых способах павязавань з иножемнімі партнераамі, як цо заедніцкі проекты, вілітаваня, копродукціі и подобне
- Набавяць архівскія матеріялы (кніжкі, відео-записы, філми, аудіо-записы и под.)

зоз других державох котры вязаны за Руснацох зоз наших подручох

- Водзіць культурне сотрудніцтво на шыцкіх уровнях (локальні и нацыяналні), а жупанії, горады, општыны и уметніцкі організаціі афірмаваць як самостойных ношитељох культурнага сотрудніцтва
- Вечер ше операць на спонзорство и донаратство у медзинародным сотрудніцтву. Уключыць ше до медзинароднай мрэжы за финансавыя потримовку и помоць уметнікам и уметніцкімі організаціям у котрых спонзоре и донарате маю цэнтральную улогу (інпр. у фінансаванью копродукцыі, турнейох, фаховых семінарах, стажу и пребуванья у иножемстве, прогрэмы чэрканды). Таке поднімательство у шлідуючых роках будзе превладаваць у медзинародных культурных роботах.
- Помоць при вырабку проекта хторы ше финансаву зоз фондох ЕУ
- Сноване рускай рэзвойнай агенціі
- Сотрудніцтво зоз Нацияналным совітам Руснацох у Сербії и меншинскому самоуправу Руснацох у Мадярскай
- Пробовац запровадзіць сотрудніцтва зоз рускімі радамі лебо подобнімі целамі у других державох дзе су организаваны
- Координаваць роботу политичарох Руснацох у Горватскай и Сербії
- Едукаваць кадры за информатывні дзяялносці
- Организавац заедніцкіх семінарах зоз Войводину и Славацку, и евентуално з другімі державамі дзе жиу Руснацы
- Помоць у пренаходзеню фаховых особох за гране
- У местех дзе заступени Руснацы, кед за то иснуе интерес, помогніц организавац секцыі (фольклор, хор, літературна секцыя...) лебо организавац здржэнія при иснюючых здржэніях.

3. ПРОСВІТА, СПОРТ, ИНФОРМОВАНЕ И ЕЛЕКТРОНСКИ МЕДІЙ

- Сотрудніцтво роботнай групі за просвіту, спорт и информаване, Активу учительох дружтва Руснак и комисіі за просвіту при Союзу Русинох у РГ
- Гледаць особу за подручне нашей жупанії, хтора бы одвітавала за наведзены потребы, за педагогічнага совітніка за рускі язык
- Пробовац организавац вучаване рускага языка и культуры по моделю «Ц» у Вінковцах и других местах дзе ше за то укаже интерес
- Помагане у организаваню летніх школах рускага языка и культуры
- Предлужыць сотрудніцтво зоз локальну самоуправу и региональну управу на реализациі обновы оводох у Петровцах, Миклошевцах, Старых Янковцах на двоязічнай наставі, горватски-руски, и у других местах дзе жиу Руснацы кед же за то будзе интересу

- Помогнуц запровадзиц контакт ОШ на по- дручу ВСЖ дзе ше виучує руски ўзик зоз ОШ дзе ше виучує руски ўзик у Сербії, Словакії, Мадарскай, Украіні и Поль- скай
- Организоване 11. Рутеніяди медзинарод- ного характеру лем у старых бавискох за- дзеци основношколскага возросту зоз Горватскай и иножемства
- У сотрудніцтве зоз организацийнаца од- борамі культурных манифестаций про- бовац организація турнири у шаху, пи- каду, столным тенісу и других ткв. малых спортох у рамикох тих манифестаций
- У складзе зоз материялніма можлівосца- ми помогнуц екіпи при одходу на змагані спортивных бавискох Яши Бакова, а насам- предз наймладших змагательюх
- Змоцніц сотрудніцтве зоз организаций- ным одбором спортивных бавискох Яши Бакова
- У сотрудніцтве зоз спортивскім клубамі у Петровцах организація заєдніцку схаджу организацийного одбору за Рутеніяду и спортивскі бависка Яши Бакова у 2018. року
- У сотрудніцтве зоз другима рускими рада- ми, представителями и здржениями з ру- скім пред'знаком предкладац і лобирац при компетентных державных и локальных органах управи и самоуправи на уводзеню емісійах на рускім языку у электрон- ских медіаах
- Виробок и отримоване WEB боку Рады рускай національнай меншини ВСЖ
- Активнейше провадзиц інформоване о Руснацах на державных и локальных медіаах и давац периодично оцени и зауваги медійским хіжком хтори финансавані з боку держави, жупанії, горадох и општи- нох

Члены Жупанийскай Рады

- Локалней и регионалней управи винесц свой думане о програмі радио и ТВ стан- ічох о национальных меншинах у ВСЖ
- Вимагац од Координаціі национальных меншинах ВСЖ же би ше закладала за формоване мультинациональной ТВ лебо организоване програмы на языках нацио- нальных меншинах зоз самостойнай ушорююцу политику у электронских медіаах.
- Помагац у посыпаню на школоване (сту- дыране) фаховых кадрох до Сербії, Сло- вакії, Польскай, Канады и Мадарскай на Катедры руского языка, и помагац привод- зене фаховых кадрох зоз Сербії кед ше не може обезпечиц свой власни.

Дало ше и краткі звіти о отриманих мани- фестацийах у 2017. року, а то Дзень Руснацах РГ, 10. Рутеніяды и учасцаване на Дню на- циональных меншинах Вуковарско-сримской жупанії.

Марияна Джуджар

ФІНАНСИЙНИ ПЛАН ЗА 2018. РОК

PRIHODI

KONTO	PRIHODI	PLAN
63	POMOĆI	130.000,00
633	Pomoći iz proračuna	130.000,00
63312	Pomoći iz županijskog proračuna	100.000,00
63312	Pomoći iz županijskog proračuna (manifestacije)	10.000,00
63312	Pomoći iz županijskog proračuna (nagrade)	20.000,00
64	PRIHOD OD IMOVINE	1.000,00
641	Prihodi od finansijске imovine	1.000,00
64111	Prihodi od kamata	1.000,00
92	OSTALI PRIHODI	5.000,00
92111	Ostali prihodi	5.000,00
	UKUPNO:	136.000,00

RASHODI

KONTO	RASHODI ZA ZAPOSLENE	PLAN
31	RASHODI ZA ZAPOSLENE	60.000,00
31111	Plaća za zaposlene	45.000,00
31219	Ostale naknade	3.000,00
31321	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	10.000,00
31331	Doprinosi za zapošljavanje	2.000,00
32	MATERIJALNI RASHODI	69.500,00
32111	Dnevnice u zemlji	1.000,00
32112	Dnevnice u inozemstvu	1.500,00
32115	Prijevozni troškovi u zemlji	5.500,00
32115	Prijevozni troškovi u inozemstvu	1.000,00
32121	Prijevozni trošak prijevoza na posao	7.500,00
32131	Seminari, savjetovanja i simpoziji	1.000,00
32211	Uredski materijal	1.000,00
32214	Materijal za čišćenje	300,00
32251	Sitan inventar	2.000,00
32311	Usluge telefona	4.000,00
32313	Poštarina	2.500,00
32322	Tekuće održavanje opreme	1.000,00
32344	Usluge promidžbe i informiranja	2.000,00
32352	Najam poslovnog prostora	6.000,00
32379	Knjigovodstvene usluge	6.000,00
32911	Nagrade članovima predstavnika tijela	20.000,00
322931	Reprezentacija	1.000,00
32999	Radne grupe	1.500,00
32999	Manifestacije (Dan Rusina u RH – 25.05.)	2.000,00
32999	Ostali rashodi poslovanja	700,00
32999	Dan nacionalnih manjina	1.000,00
32999	Rutheniada	2.000,00
34	FINANCIJSKI RASHODI	1.500,00
34311	Usluge banaka	1.500,00
38	OSTALI RASHODI	2.000,00
38119	Tekuće donacije	1.000,00
38119	Očuvanje kulturnog nasljeđa	1.000,00
42	RASHODI ZA NABAVU DUGOTRAJNE IMOVINE	2.000,00
42211	Nabava opreme	2.000,00
	UKUPNO:	136.000,00

БЕШЕДУЙМЕ ПО РУСКИ

Руснаци помали неставаю, а зоз їх неставаньом вше меней чуц и наш красни руски язик. У нашим Дружтве велі члени дзеци зоз мишаних малженствох, а понеже и сами у мишаним малженстве дома бешедую по горватски, та ше аж и на пробох у Дружтве частейше бешедує по горватски як по руски.

Работня „Бешедуйме по руски“

У просторийох КУД-а Руснацох Осиек того року зме мали виробени проєкт «бешедуйме по руски», зоз хторим зме ше приятели и на конкурс розписани з боку городского подприємства «Уніком», алє зме од глєданих 7.400,00 достали лєм 500,00 куни. Тоти средства недостаточни за задуману програму, та зме ю мушели прилагодзиц и зменшац план активносцох. Так зме 13. децембра того року отримали роботню учена читаня и писаня по руски.

Активносц писаня и читаня у просторийох КУД Русинох Осиек

Учебнїки за ученє руского язика нє можеме купиц у Горватской, та зме ше служили зоз клайбасом, папером, а у складзе зоз сучасними методичними средствами хасновали зме и компьютер. Рушели зме ше перше учиц писц и то першенствено од буковох характеристичних за нашо писмо: **я, є, ѹ, ю, ѩ, ъ...** а вец и гласох **г** и **дз**. Пред конец зме дошли до писаня диктату и читаня нашей периодики и книжкох хтори ше находза у фундусу Дружтва.

Шицки члени хтори дома нє бешедую по руски успишно звладали основи писаня и читаня руского язика, а члени хтори то давно научели, алє ше нє служа зоз руским писмом у кожадодньовим живоце, достали нагоду здогаднуц ше основох и помогнуц початніком.

Водителька активносцох була предисдателька Дружтва Татяна Миклош.

Татяна Миклош

КД РУСИНОХ ЦВЕЛФЕРИЈ НАЩИВЕЛ СУБОТИЦА

Парохия св. Йосафата зоз Райового Села и КД Руснацох Цвелферіј зоз Райового Села организовали нащиву Руского Керсетура, Коцура и Суботици. Зоз Райового Села ше до Суботици рушело 14. октября рано. Опрез катедрали св. Терезиї Авилскай у Суботици дочекал нас водич хтори нам указал город, Городску хижу, музей, францисканску церкву св. Миховила, одкалъ зме рушели до синагоги хтора ше обновя.

Суботица, найсивернєиши город Сербии, може ше похваліц зоз свою красу котра обачліва уж на самим уходу до Городской хижи, по хторей Суботица барз позната. Опрез будинку ше находзи Белава фонтана котра знаменітосц места, а Городска хижка найвекши стари будинок у Суботици збудованы початком двацетого вику. Городоначальнік Суботици Кароль Биро 1907. року розписал конкурс за замену старого руйнованого будинку Городской ради з новим, котри будзе защитни знак городу. Будоване започало 1908.

року, а закончене 1910., док ше нукашњосц докончовала ище два роки. Збудована є у тедишині модерним стилу мадярской сецесії. За культурни памятник преглашена є 1967. року, а концом 1960. року до просторийох Городской хижи преселени музей Райхеловой палати. Будинок високи 76 м, тераса видиковуц 45, 5 м и зоз нього видно цалу Суботицу. Хижка длугоха 196,08 м а широка 55,56 м. Поверхносц 5 838 м². При францисканской церкви дочекал нас домашнї францискан Зденко Грубер котри нам бешедовал о церкви. Будоване новей церкви почало 1729. року, источасно кед будовани и манастир. Пошвецена є 15. априла 1736. року, пошвецел ю калочко-бачки бискуп Габриєл Патачич. Церква пошвецена св. Миховилови. Пори главного, церква ма ище 6 олтари. На найстаршим олтаре находза ше слики найглєданшого маляра зоз бароку у 18. вику, Себастиана Штетнера. Церква обновена 1907. року. Ма два турнї, а пасторална робота ше нєшка одвива на мадярским и горватским

ЛФЕРИЇ ЗОЗ РАЙОВОГО СЕЛА ІЦУ, КОЦУР И РУСКИ КЕРЕСТУР

язику. Барз значни штредньовиковни пренаходки найдзены коло тей францисканскай церкви, а 2003. року археолагів викопали фундаменты римо-католіцкай церкви зоз 13. віку.

Од перших доселеньях Горватох до Суботици пред Турками зачувана и слика Богородиці - Чарна Богородиця, хтора ше споміна 1692. року, а перше ше находзела у церкви. До каплічкі за споведане пренесшана є 1908. року, а котра нешка ноши єй меню. Кеплічку Чарнай Богородиці преширил суботицкі гвардиян о. Радослав Куюнджич. Тоту слику 1955. року реставровал академски маляр зоз Загребу, Іван Лончарич.

Зоз францисканскай церкви рушели зме гу синаѓоги. Драгом зме видзели рижні будинкі од велького значеня за Суботици. Синаѓога тиж збудована у сецесійским стилу под час Австро-Угорской. Прикраски на синаѓогі направени спрам мадярских народных мотивох. Року 1974. синаѓога преглашена за памятнік култури, а 1990. року влада ю преглашала за памятнік култури од велькай значосци.

После синаѓоги у Суботици зме за кон-

ец обишли катедралу, опрез хторей нас дочакал перфект суботицкай семінариї о. Тойзан Ласло. Катедрала св. Терезії Авілскай будована од 1773. по 1779. рок. Другока є 61 м, широка 26 м, висина зводу 18 м, а турня висока 64 м. Од 1973. року є защищены памятнік култури, под заштуту Заводу за заштуту памятнікох култури.

Папа Павло VI, 29. априла 1974. року

тоту церкву преглашел за меншу базилику и од теди ше ю наволує катедрала – базилика, односно столна церква св. Терезії. Мали зме щесца же ше теди благословел олтар и у церкви отримана музична манифестация малих парохияльних хород Златна гарфа.

После катедрали націвіли зме Горватски культурни центр „Буневашке коло“, дзе зме мали організовани полудзенок.

По полудзенку зме рушели на Палич, городске населене, лічиліще и озеро. Ту зме ше дакус одпочинули и рушели до Коцура.

Там нас дочелал о. Владислав Рац и указала нам церкву Успеня Пресвятей Богородици. Вон нам повед даскельо слова о церкви збудованей 1792. року, а парохия датує од 1776. року.

Нашо КД Руснацох Цвелфериї отримало концерт и представело ше зоз рускима народними писнями „Ей не видно тот мой валал“, „Червена ружа трояка“ и другими.

По одходу зоз Коцура затримали зме ше у Руским Керестуре, дзе зме націвіли катедралну церкву св. Миколая. Одушевел нас велічезни іконостас хтори под заштуту дрежави, а о котрим бешедовал капелан о. Михайло Шната. Ту и фреска зоз Нового завиту, а зишли зме и до крипти у котрой поховани владикове.

Нашо КД ше и у Руским Керестуре представело зоз писнями и розвешелю Керестурцох.

После дługokого дня рушели зме дому, назад до Райового Села.

Мария Закалюк (на руски преложела Вера Павлович)

ОТРИМАНА РОЧНА СКУПШТИНА КУД “ОСИФ КОСТЕЛНИК”

Всаботу, 09. децембра на 17 годзин, отримана рочна Скупштина КУД “Осиф Костелник” Вуковар. Перше усвоені дньови шор, потым вибране роботне председательство, записнічар, верифікаційна комісія и подпісователє записніку. До роботного председательства вибрани Владо Русін, председатель и Звонімир Барна, член, а за записнічарку Любіца Гаргай. До верифікаційної комісії вибрани Звонко Гайдук и Владо Мудри. За подпісователю записніку вибрани Вера Павлович и Любіца Крезо.

Верифікаційна комісія заключела же єст кворум и дала дошлебодзене же би ше Скупштина отримала. Звіт о роботі Дружтва за 2017. рок поднёсол председатель Дружтва Владо Русін. Вон бешедовал о роботі Дружтва у прешлім періодзе. Дружтво робело добре, шорово ше зиходзели шицкі секціі хтори у Дружтве исную. У прешлім року ше наступало на 32 заводы. Були то наступі ту у наших местах Вуковаре, Петровцох, Міклошевцох, Осиеку, Пишкуревцох, Районім Селу, але і далей, у Риєки, Ловрану, Матульох, Загребе, як и у Ждині, у Польскай. Тиж так Дружтво по шести раз успішно організовувало дзечинску манифестацыю “Перши аплауз”. Фінансійни звит поднёсол касир Звонімир Барна. Вон присутніх детальну поінформавао о приходох и розходох Дружтва. Тот фінансійни звит нє конечни бо ище не конец рока. Найвежей потрошене на путованя, на виплацоване автобусох.

О спомнутих звитох нє было ніякей дискусії ані пригварки, та су єдногласно прилапени.

**Роботне председательство
Звонімир Барна, член, Владо
Русін, председатель и Любіца
Гаргай, записнічарка**

Председатель Владо Русін бешедовал о планах за 2018. рок. Перше цо приходзи у юнуару то організація стретніца Руснацох Вуковару на Трокралі и концом мешаца бал. Тиж так Дружтво ше будзе намагац наступіц вшадзі дзе будзе поволане. Идуцого року Дружтво преславює 50. рочніцу існовання и тот ювілей будзе достойнствено означены. Вироятнє то будзе Святочна академія

на хторей буде подзелены рижні припознаня. Тиж за туту нагоду планує ше выдаване монографії Дружтва.

Вера Павловичова предложела же би Дружтво направело двоязичны банери на хторых би були написаны генерални податки о Дружтве, хторых ше лем розцагнє кед ше ідзе даўдзе наступац же би шицкі патраче знали хто зме и цо зме.

Никола Голік похвалел редакторку Новей думки Веру Павловичову же барз крешнє ушорює тот часопис. Тиж похвалел и председателя Владу Русіну за успішну роботу Дружтва.

На питане Якіма Дудаша о ушорйованню двора дзе дружтвенні просторії, председатель одвітовал же исную и векши плани од по тераз планованих, але час укаже свой.

По законченей Скупштині наймладшим членом Дружтва подзелены пакетики за св. Миколая.

Любіца Гаргай

Участніки Скупштини Дружтва

ПОРЯДНА ЗВІТНА СКУПШТИНА КУД „ЯКІМ ГАРДИ“ ПЕТРОВЦІ

У просторийох КУД „Якім Гарди“ 10. децембра 2017. року отримана порядна звітна Скупштина КУД „Якім

Гарди“ Петровци. На самим початку шицкіх привітал председатель Дружтва Желько Костелник и предложел роботне председательство котре Скупштина прилапела. Председатель Дружтва поднёсол звит о потерашній роботі и наглашел же можеме буц задовольни зоз посцигнутима результатами, гоч було кус и почежкосци. Томислав Рац, касир дружтва, поднёсол фінансійни звит. После кратшай розправи предложени план роботы и фінансійни план за 2018. рок, а

нєформални бешеди ше предлужели зоз цепліма напітками и слаткіма лакоткамі.

ДЕЛЕГАЦІЯ СОЮЗУ У НАЩИВИ ГОРОДСКИМ ВЛАСЦОМ ВУКОВАРУ

Делегация Союзу Русинох Республики Горватской, предводзена зоз председательку Дубравку Рашиянин и членами, подпредседательом Владом Русином, секретаром Звонком Костелником и главну и одвичательну редакторку Новей думки, Веру Павлович, 29. новембра 2017. року службово нащивела заменіка городоначалніка Городу Вуковару, пана Марияна Павличека и заменіцу городоначалніка Городу Вуковару, Ивану Муйкич. Окрем бешеди о окончованю комуналних роботох и ушорйованю будовательней жеми котри догварени од скорей, бешедовало ше и о инвестицийних ЕУ фондох, як и означаваню рочніцю Союзу и КУД-а „Осиф Костелник”, котри ше у наступ-

З ліва на право: **Звонко Костелник, Мариян Павличек, Ивана Муйкич, Владо Русин, Дубравка Рашиянин и Вера Павлович**

ним 2018. року отримаю у Вуковаре.
Звонко Костелник, проф.

ДЕЛЕГАЦІЯ СОЮЗУ РУСИНОХ РГ ГОСЦОВАЛА НА ІНТЕРНЕТ РАДІЮ СРИМ

Початком єшені на поволанку Юра Хрвоя Бичанича, редактора интернет радиа Срим, председателька Союзу Русинох РГ, Дубравка Рашиянин и главна и одвичательна редакторака информовоня у Союзу, Вера Павлович гостцвали у емисії Ідентитет.

Емисия тематски обрабяя новосци и проблематику вязану за живот националных меншинох у Вуковарско-сримскай жупанії. Питаня на хто-ри одвітавала Дубравка Рашиянин були вязаны за руску националу меншину, число бешеднікох руского языка, перспективи за обстоянє Руснацох на тих просторох з оглядом на демографски, економски и асимилацийни процеси котри неминовни у рамикох глобализації. По словах Дубравки Рашиянин, Руснацы хто-ри першэнствено простор Сриму, а познейше и други часцы Республики Горватской населюю уж скоро 200 роки, будовали церкви и школи прешвечени же то тварди фундаменти народного ёства обстояння на тим просторе, бо маю институцій култури и духовней потримовки котри змоцнюю свидомосць о чуваню власнога ідентитету и почитованю цудзого. Вера Павлович представала информа-

тивни бок и виданя часописох хто-ри прэйг 40 роки виходзя на руским языку у рамикох Союзу Русинох РГ. Наша видня барз мало друкованы двоязично, у часописох число текстох на горватским языку спод 20%, а у дзецинских часописох ше віключно пише на руским языку и писму. На питане чи таки способ информованя на ёден способ значи сегрегацию інформації віключно за тих ѿ добра знаю язик и писмо, председателька и редакторка завжали иншаки становиска. Председателька Союзу винесла раздумоване о двоязичносці як можлівосці ширення інформацій медзі припадніками других народох и меншинох у нашай жемі, а редакторка заш винесла же то меч зоз двома оштрима, бо ше на тот способ подиходзи смаку векшини и дума же бы спрам того спаднул ступень зацікавеносці за учене руского языка.

Сучасны способ живота, присуство интернетскай комуникації, основане велького числа виртуалней забави котра прицагуюца и младшай и старшай генерації, кладзе пред нас нови виволаня за очуване нашого ідентитету на тих просторох. **Вера Павлович**

На основі члену 23. Статута Союзу Русинох Республики Горватской
Председательство Союзу на своій схаджи отриманей 09. децембра 2017. року
розписуе

КОНКУРС ЗА ГЛАВНОГО И ОДВИЧАТЕЛЬНОГО РЕДАКТОРА

1. РОБОТНІК (ХЛОП / ЖЕНА)

ОПИС РОБОТИ

- Главни и одвичательни редактор за видавательство на руским языку

1. Нова думка

- часопис Союзу Русинох РГ (выходзі кожды два месачы на 36 бокі)

2. Венчик

- часопис за дзеци и младых (выходзі штири раз под час школскага рока на 20 бокі)

3. Думки з Дунаю - літапис, зборнік роботох (выходзі раз рочніе)

4. Редактарскі обовязкі на авторскіх проектох

5. Ушорйоване и провадзене web бокох Союзу

УСЛОВІЯ

1. Державянство РГ
2. Потвердзене о некараносці
3. Обязанне знане руского языку у бешеди и писму, и познаване и ёднога зоз шветовых язікох (предвидзене преверайоване знаня)
4. Висока лёбо висша фахова приготовка, по можлівосці новинарскага, а вшэлік дружтвеного напряму
5. Инвентыўносці, креатыўносці и самодовірие
6. Работніе искусство на істых або подобных роботох
7. Організацыйны способносці
8. Познанне работы на компьютеру
9. Вожацка дозвола и поріхтаност хаснованя власнога авта за потребы работы
10. Поріхтаносці на путоване у цілю квалітэтнага информавання

ЦО ПОНУКАМЕ

Заключаване Контракту за гонорарну работу найдлужай на 4 рокі.

Пробна работа у тирваню од 6 мешацох.

ДРУГІ ІНФОРМАЦІЇ

Место предвидзене за окончоване работы - просторыі редакціі Новей думки у Вуковаре, Ради Европы 93, зоз неодредзеным роботнім часом спрам потреби

Зоз приявлу треба доставиць:

- Домовніцу
- Потвердзене о месце пребування
- Потвердзене о некараносці
- Фотокопию дипломі
- Біографію euro pass

Прияви на конкурс посылаць по 31. януар 2018. року на:

E-mail: savezrusina@gmail.com

Або на адресу: Союз Русинох РГ, Ради Европы 93, 32000 Вуковар, зоз назначаньем „за конкурс”

**Председателька Союзу Русинох РГ
Дубравка Рашиянин**

Зоз духовного живота

КИРБАЙ У РАЙОВИМ СЕЛУ

Внедзелю, 12. 11. 2017. року, означали зме церковне швете або Кирбай у Райовим Селу. Того дня славім мученіка св. Йосафата Плоцкого, по хторым наша парохія дostaла менo и хтори заштитнік нашей парохії. И того року преславу звелічал владика Никола Кекич на радосць цалей заєдніци. Свята Служба Божа котру предводзел владика започала на 11 годзін. Владику дочекали дзеци зоз нашей парохії хтори го привітали зоз даскеleма словами и даровали му квеце. З владиком Службу Божу служел и славонско-сримски вицевикар и петровски парох о. Вадимір Седлак, декан сримски вуковарски парох о. Вадимір Магоч, винковски парох о. Вадимір Мудри, липовлянски паноцец Игор Граховац-Федешин, беркасовски парох о. Вадимір Еделински Міколка, новоменовані паноцец у Міклошевцох о.

Роман Ступяк и домашній парох о. Олег Закалюк. Попри веліх паноцах нашу преславу зоз своім присутством звекшал и ефендия Идріз Бешич, упарвитель джамії у сущедней Гуні. Владика у своім наказованю указал на тuto же мame жиц як два кридла плюцох. Требаме шлідзиц святого Йосафата котри положел живот за єдинство. После Служби Божей ушлідзел и кирбайски полудзенок за госцох.

Марія Закалюк
(На руски преложела Вера Павлович)

БЛАГОСЛОВ ЗА ЗДРАВІ

Скорей як цо почне жима треба ше порихтац и материяльно и духовно. Внедзелю, 22. октября 2017. р. у парохії св. Йосафата у Райовим Селу отримани благослов за здраві. Попри домашнього пароха Олега Закалюка Службу Божу служел ғвардиян

францисканского манастира Антуна Падованского фра Мартін Дретвич. Вон єден зоз водзацих духовнікох за обнову духовного живота. На Служби Божей позберало ше вельке число вирнікох грекокатолікох и римокатолікох, як и парохиянох зоз сущедних парохийох.

През наказоване фра Мартін пробовал указац же небесна слава нужно повязана зоз нашим способом живота на тим швеце и наш духовни рост за виши од нас самих, о нашим обходзеню спрам Бога и вири. Чоловек мушки буц свидоми же на тим швеце шицко преходне и же Божа блізкосц гевто що би человека требало виполньовац. Нажаль, водзени з нашима физичними потребами часто занедзбуеме Бога и не почитуєме святу недзелю. Прето, фра Мартін наглашал же ше требаме тримац шветовей горизонтали зоз попатрунком на Бога, же близме достали духовну вертикалу гу Богови. После

Служби Божей ушлідзело помазане чола и дланьох зоз святым ол'емом и молитва за здраві. Фра Мартін остал ше дружиц зоз парохиянами котри за ньго мали вельмо питаня.

Марія Закалюк (на руски преложела Вера Павлович)

КРАЧУНСКА ЯСНОСЦ

Крачун знова пред нами. Рихтаме ше покус. Прикрашуєме обисца. Печеме покераї. Правиме бобальки. Учиме дзэци колядовац. А прецо то шицко? За то ше рихтаме? Одніт біл бул лёгкі: „Ша за Крачун.“ А на питане що то тут Крачун, ту починаю перши чежши одвіти. Дахто біл повед: „Ша не ишол я за паноца же бім знал дац цалосни одвіт“, але ані наші стари не ишли шицки за паноца, а одніт давали як зоз пушки, часточко кратки але вше ясни.

Ясносц ёдна од дімінзійох тога велького швета. Вецей раз у колядох як и у самім тропару швета слухаме о тей гвізди. Гвізда-шветло ясне котре знак. А знак нігда не служи самому себе, але указує на дацо або дакого. Мудерци-гвіздознанцы зоз знаком поучени пришли ше долуніц поклоніц Новонародзеному. Ирод у цмотох своїх думкох дал позабивац шицких потенціяльно швицацих – хлапцох у возрасту од два роки и меней, бо праве тельо мало Слунко правди – Христос Бог наш, кед Ирода гвіздознанцы знємірели зоз своім прошвиценьем. Усілено робиц и справовац ше, Ирода виедало з нука. Похорел ше психично, бо правду стварох не могол викри-

виц. Гоч як цар мал можлівосц другим живот вжац або зачувац, мал чувство власней мертвосци и недожитосци. Вікомплексованосц и параноидносц котра з нього виходзела и творела потребу елиминавац других, ишла так далеко же жертвовал и власну жену и дзэци.

О, як часто на того Ирода забуваме! А састойна є часц крачунскаго швета. Параноидно прикрываме свою цмоту шерцох зоз лампочкамі, прикрашуєме улічки, площи, слупы. Хистерично ше и усилено вешеліме, же бі зме забули правдиву стварносц голем на хвильку. Путуєме, купуєме, а вец заш падаме до чарней кождодньовосци. Оставаме не-прошвицены, а Крачун швето прошвицена. Од Крачуну скорей воліме направиц добры костим, костим котры бі мал прекриц голу правду, як да го щиро и весело славиме.

Часточко забуваме же Христос Слунко Правди, тот котры правду розшвицує. Розшвицує ю не лем у напряме розоткрываня, але вельо позитивнейше у напряме огриваня, будзеня, прилапня, а то вец ноши нову ініцыятыву, окремну свідомосц, самопоузданосц, пременку котра конструктивна и твори дац дорушуюце, без потреби де-

монтираня других.

Не треба ше бац живот жиц, направиц крохай, порушац ше, бо: З нами Бог. Крачунски дні и богослужебя, окреме на Віллю и на сам перши дзень швета полни словах медзи котрима домінную: шветлосц, правда, нова надія, мир, радосц, благослов Емануїла, бо його меню значи: З нами Бог.

Питане мож и так поставиц: „Чи и ми наисце з Богом?“ Чи то лем ёдна флюскула котра нам з часу на час хаснуе, окреме пре власни здобуток? Ту нашо стари були ясни и кратки - „шор“ тримали, бо знали же прейг' шора не идзе. Пред Крачуном ше угловним шицки з обисца висповедали, бо о своеій чловечносци ясне думане мали, а вец ше вешеліли и на Крачун колядовали, госцели ше и шпивали, дзепо-едни аж и танцовали, бо до своіх обичаюх неганьбліво тримали.

Остава питане: як то нашим старым, часточко ёдноставным людзом так лёгко було похопиц, а нам нешкі шицко якошник компліковане? Відзімі же вони живот жили, а цо ми зоз себе порабяме? Одніт на тоті раздумована зоз жаданьем щешлівого и веселого Крачуна захабяме кождому окреме. Христос раждаецца - Славіте ёго!

ПРЕСЛАВЕНИ СВ. МИКОЛАЙ У ПЕТРОВЦОХ

Св. Міколай, облюбене швето наймладших, але ше и старши з радосцю здогадую велького святителя з Мири Лікийской. У Петровцох тога року програма була кущичко іншака як прешлих роках. Служба Божа була порядно на 10 годзин рано, а дзэцінска програма у сали „Соколана“ на 18 годзин вечар. У приріхтованю програмі учасців: петровска греко-католіцка парафія Покрова Пресвятыя Богородиці, КУД „Якім Гарді“, подручна школа „Антон Бауэр“ зоз Петровцох и Месни одбор Петровцы.

Конферансу и модериране водзел петровски парафія о. Владимир Седлак. Програму дали дзэци висших класох зоз старшей парафіяльнай віронучнай групи и школяре нізших класох котры пестую руски и украінски язік и культуру у школі по модель Ц. КУД „Якім Гарді“, як и прешлих роках, дало логістичну потримовку през технічну опрему, окреме озвученя, Месни одбор уступел зображену салу „Соколана“ на хасноване, а явни роботи помогли у ёй ушорйованю. И тога року зме мали добротворох котры учасців

у купованю пакецикох, а и тогорочны кандидат за Міколая веліх позитивно несподзівал.

Св. Міколай тога року подзелел 71 пакецик нашим дзецом, але окрем

пакецику и поучене о тим же права доброта не лем дзечне даване, але и способносц буц подзековни на тим цо други за нас доброжичліво творя и дарую.

заходни мур

заходни мур
такволани
мур плачи

людох вельо
нациї
раси
зоз цалей
шветовей кулї

хлопи
у чарних шматох
бежа
наисце бежа
на молитву
на место
им святе

заходни мур
полни
нацисканих
виписаних
цидулкох

***
з дотхнуцом мура
зявю ще слики
так у мриї
обрезоване
приказоване
вельке жаданє
буц у хижі
оца своєого

zapadni zid

zapadni zid
takozvani
zid plača

Ijudi je puno
nacija
rasa
sa cijele
kugle zemaljske

muškarci
u crnim odjelima
trče
zbilja trče
na molitvu
na mjesto
im sveto

zapadni zid
pun je
natiskanih
ispisanih
papirića

***
dodirom zida
javljaju se slike
tako u mašti
obrezanje
prikazanje
velika želja
biti u domu
oca svojega

Любица Гаргай

нємирни погляд

погляд ми одблукал
гет далеко
и нїяк го нє можем
з думками здогонїц
одблукал до заградки
полней рижнородного
у велїх фарбох
розвитнутого квеца
помедзи желену траву
окупану з раншу росу
ошвицену з першима
зарями слунка
попатрунок то шицко дотика
и нємирно прескакує
з квета на квет
з травки на травку
жада постац и сам
голем ёден квиток
цалком малючки
гоч лем як фиялка
у тей велїчезней
Божей заградки

nemiran pogled

pogled mi je odlutao
jako daleko
i nikako ga ne mogu
s mislima sticí
odlutoao je u vrt
punog raznovrsnog
u raznim bojama
procvjetalog cvijeća
između zelene trave
okupane jutarnjom rosom
obasjanu prvim
zrakama sunca
pogled to sve dotiče
i nemirno preskače
sa cvijeta na cvijet
s travke na travku
želi postati i sam
barem jedan cvijetak
sasvim mali
makar kao ljubičica
u veličanstvenom
Božjem vrtu

Любица Гаргай

КВЕЦИК ЛЮБОВИ

Як най ци дам квет
кед є таки мали,
а любов хтору мам за це
така велька?
Як най му дам запах
хтори ище нє ма
а я за тебе уж мам?
Як най му фарбу дам
хтору ти любиш
а квет ю нє ма?
Як най му слунка дам
по похмареней хвилї
з дижджом хтори лем цо нє пада?
Одвит знам: з любову вельку,
пахняцу, на червено офорбену
ослунковану з любову вичну.
З любову хтора жада буц
пахняца,
офорбена, омальвана,
ослункована,
з любову хтора полна чувствох.

CVJETIĆ LJUBAVI

Kako da ti dam cvijet
kada je tako mali,
a ljubav koju imam
tako velika?
Kako da mu dam miris
koji nema,
a ja ga za tebe imam?
Kako da mu dam boju
koju ti voliš
a cvijet je nema?
Kako da mu sunca dam
po oblačnom vremenu
s kišom koja
samo što nije pala?
Odgovor znam: s ljubavlju
mirisnom, žuto obojenom,
ljubavlju osunčanom.
S ljubavlju koja želi
da je mirisna, obojena
a da je oslikana, osunčana,
s ljubavlju koja gaji osjećaje.

Владимир Провчи

Жажда моєй души

Смуткуєм за твоїма
златними власами
и покрученими
канджурками.

Смуткуєм за белавима
очми,
таїнственима и глїбокима
и за устами жадних
уживаньох.

Смуткуєм за щиру и моцну
любову,
за непресушним ужитком
наших целох.

Смуткуєм за вичну любову
преткану
з цеплоту и горуцима
поцилунками
вичнєй любови.

Смуткуєм за вичну любову,
медзи нами и снами.

Čežnja moje duše

Čeznem za tvojom zlatnom
kosom
i uvojcima kovračavim.

Čeznem za plavim očima,
tajnovitim i dubokim,
za usnama željnih užitaka.

Čeznem za istinitom i
snažnom ljubavi,
za nepresušnim užitkom
naših tijela.

Čeznem za ljubavlju
protkanom toplinom
i žarkim poljupcima
beskrajne ljubavi.

Čeznem za vječno ljubavi,
među nama i snovima.

Владимир Провчи

ДРУГА МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСНАЦОХ У РАЙОВИМ СЕЛУ

Други рок за шором вочи швета св. Йосафата, Кирбаю у Райовим Селу, отримана манифестация култури Руснацох у Райовим Селу и визначена 106. рочніца грекокатоліцькій церкви св. Йосафата. Парох Олег Закалюк привітав присутніх и наглашев же тота подія значна за очуванє рускей култури и націоналного ідентитету у Цвельфериї.

Манифестация отримана под покровительством Општини Дреновци, МО Райово Село и Союзу Русинох РГ, чий член и КУД Русинох Цвельфериї зоз Райового Села. Програма отримана у Доме культуры у Райовим Селу. На початку присутніх привітав председатель КУД Русинох Цвельфериї Звонко Грубеня, а зоз даскеліма словами присутним ше обрацела и председатель-

Женски хор КУД Русинох
Цвельфериї, Райово Село

КУД „Яким Говля“ Миклошевци

КУД Русинох Винковци

Присутні на програмі

ковац на клавіятурох. КУД „Яким Говля“ зоз Миклошевцох за свой перши наступ у Райовим Селу выбрало писні „Под стреху ше гніздзи ластовка“, „Под нашим облачком“, „Там на гори фиялочка“ котри одшпивала Женска шпивацка група, а два наймладши членіци Клара Миклош и Анастазия Николич у дуету одшпивали писню „Пада диждж“. Петровске КУД „Яким Гарди“ представела Хлопска шпивацка група зоз писнями „Кед сом ишол попод облак“, „Америцки мен“ и „Калдерма“.

КУД „Сава“ зоз Райового Села представело ше зоз уводну писню „Преквитли ліпа и тополя“ и з венчиком славонскоих колох - Шокецке коло, Айд на ліво, Поврачанац, Тан-тан тандора и Зурка.

На самим концу програми ище раз наступел тамбурови оркестер КУД Русинох Цвельфериї зоз Райового Села зоз писню „Дай нам Боже добри час“.

Програму манифестациї водзела Юлия Хованец.

Манифестация закончена зоз заєдніцку вечеру и друженьем учашнікох у простере ПШ Степан Радич.

Мария Закалюк (на руски преложела Вера Павлович)

КУД „Яким Гарди“ Петровци

КУД „Осиф Костелник“ Вуковар

КУД „Сава“ Райово Село

Иntonоване гимни РГ и святочней писні Русинох РГ

ОТРИМАНИ 13. „ДРАВСКИ ГАБИ“

У Осијеку, 2. децембра, у организацији КУД Руснацох Осијек и Сојузу Русинох РГ, отримани 13. „Дравски габи“, стручните хорох и шпивацких групох Руснацох з Горватской и њих госкох.

Председатељка КУД Руснацох Осијек, Татјана Миклош, привитала госкох, а манифестацију отворела председатељка Сојузу Русинох РГ, Дубравка Рашијанин. Конферансу водзела Ана Блотней котра, у мену Дружтва, привитала визначних госкох, медзи котрима, окрем председатељки Сојузу, були: член Совиту за национални меншини РГ, Звонко Костелник, Представителька руске националне меншини Осечко-барањске жупанији, Агнетка Балатинац, Представителька македонске националне меншини граду Осијеку, Јаѓода Цветичанин, о. Владимир Седлак, заменик владиче-

ског викара за Салвонију и Срим, о. Любомир Стурко, грекокатолицки паноцец з Осијеку, та председатеље наших КУД-ох членох Сојузу Русинох РГ, як и председатељ МКД „Брача Миладиновци“ Борис Трајновски.

„Дравски габи“ отворело КУД Руснацох Осијек з традицијним шпиванкама „Мой Осијек“ и „Руснакова драга“, а з провадзеньем тамбуровог оркестру. Тота манифестација источаше и дарунок граду Осијеку за њега Дзен, а Руснаци люби и почитују место дзе жију, та прето шпиванку пошвеџену граду шпиваю на горватским језику.

КУД Руснацох Осијек одшпивало ище два шпиванки, „Плїва хмарка“ и „Явор, явор“, а већ ше на бини шоровали гости. Медзи першима наступело КУД Руснацох з Винковцох, зоз шпиванкама „Ой мешачку“ и „В Вифлееми новина“,

Конферансу водзела Ана Блотней

КУД Руснацох Осијек

Здруженка женска и хлопска шпивацка група КУД Яким Говля и Яким Гарди

котрих за туту нагоду пририхтал и на гармоније провадзел Деян Циковац. Потим на бину вишла Хлопска шпивацка група КУД „Яким Гарди“ з Петровцох котра одшпивала три шпиванки: „Кед сом ишол попод облак“, „Америци мен“ и „Калдерма“. Як гости КУД Руснацох Осијек, тога року було македонске дружтво „Брача Миладиновци“ з Осијеку, хор „Вардарки“. Женска шпивацка група КУД „Яким Говля“ з Миклошевцох представела ше зоз шпиванкама „На желеней травки“ и „Мам красного шугая“. „Руснак“ Дружтво Руснацох у РГ, котре не је член Сојузу Русинох РГ, але више дзечнє наступа на „Дравских габох“, розвешелело патрачох з венчиком руских шпиванкох, а з провадзеньем оркестру под руководством Ивана Лікара. КУД „Осип Костелник“ з Вуковару представело ше зоз шпиванкама „Хижочко стара“, „Ей, пада, пада, росичка“ и „У градочки шалата“, а провадзел их народни оркестер истого Дружтва.

Поведли близме „цукар на краю“, а то тога року насправди и було. З крачунску шпиванку „Слава во вишних Богу“, Женска шпивацка група з Миклошевцох и Хлопска шпивацка група з Петровцох заварли тогорочни „Дравски габи“.

Манифестација ше отримала з финансийну потримовку Совиту за национални меншини РГ.

По официјней часци програми ушлідзела вечера а већ ше предлужело дружене зоз танцом и писню.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

КУД Осиф Костелник Вуковар

Председателька Союза Русинох РГ
Дубравка Рашиянин

Руснак Дружтво Руснацох у РГ

Председателька КУД Руснацох
Осиек Татьяна Миклош

МКД Брача Миладиновци хор Вардарки

Женска шпивацка група КУД Яким Говля Миклошевци

КД Руснацох Винковци

Оркестер Дружтва Руснак

КУЛТУРНИ ВЕЧАР РУСНАЦОХ - БАЛ И ДЗЕНЬ ПРЕДСТАВИТЕЛЯ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ГОРОДУ ЗАГРЕБУ

У Загребе, у ресторану „Casablanca“, всботу, 25. новембра отримани културни вечар Руснацох - бал и Дзень Представителя рускей националней меншини Городу Загребу.

У приемнай атмосфери Руснаци зоз Загребу и госци Представителя рускей националней меншини, Иринея Мудрого, з полну повагу провадзели танци и шпиванки котри виведли члени КУД „Яким Гарди“ з Петровцох и КУД „Осиф Костелник“ з Вуковару.

Медzi визначними госцами котрих Мудри прывітал були: Андрия Петрович, водітель служби за национални меншини у уряду городонаочалніка Загребу та висланік городонаочалніка Милана Бандича, Золтан Балаж Піри, предсідатель Координації національних меншини Городу Загребу и Представитель мадярской националней меншини Городу Загребу, Валентина Лончарич спред польскай, Галина Ковачевич спред русийскай, Оскар Арлант спред італіянскай, та Златко Євар спред словацкай националней меншини Городу Загребу. Привітани були тиж и: Агнетка Балатинац, подпредсідателька Координації рускей

**Вше разположени гудаци наших
КУД-ох**

националней меншини РГ та Представителька рускей националней меншини Осєцко-бараньской жупанії, Звонко Костелник, член Совету за національні меншини РГ, Дубравка Рашилянин, предсідатель Союзу Русинох РГ, та Желько Ковач, предсідатель Вищого одбору Национального Совету Руснацох Сербії.

По успішнай культурнай програми ушлідзела забавна часць за котру ше постараў Мікс бенд з Руского Керестура. Руски шпиванки, котри Руснаци зоз Загребу нє маю нагоду так часто чуц „уживо“, дожкіти з вельку радосцу, а танец нє преставал до позных ноцніх, односно ранших годзінох.

З поздравом: „Видзіміе ше и нарок на балу“, госци з востоку Горватской на автобусе рушели на 300 кілометры длагуоку драгу дому, а домашні з поздравом пошли до своіх цепліх домох, скланияюци ше од дижджу котри почал нємілосердно падац праве на разходу.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

**Ириней Мудри Представнік
русkeй нm Городу Загребу**

Розтанцовани фолклораше

Весело з Мікс бенду

ФЕСТИВАЛ ПОЕЗИЇ У РИЄКИ

Поетове, учашнікі

На єденастей манифестації поезії у Риєки котра ше отримує под назву Фестивал поезії национальних меншин, а у організації Демократскай заєдніці Мадярох, КД „Рушняк“ ПГЖ представили члени Літературнай секцыі Милица Спинчич и Владимир Провчи. Була то нагода и промововац нову книжку поезії Владимира Провчия „Квецик любови“.

Додзельоване подзекованьо

Нашо представител€ ше представили зоз трома своїма писнями котри читали перше на мацеринским, а вец и на горватским языку. Учашнікі ше представили зоз кратку власну и фахову биографию, а того року ше на тей манифестації представело ведно 13 поетох. З боку сербской национальнай меншини учасцівала троме поетове, нас было двойо, а вакшина национл-

Публика на збуваню

них меншинам мала по єдного автора. Тематски выбор бул цалком шлебодни, а найстарши учашнік бул італьянски поета Г. Скоти хторому 90 роки и ище

Писня у провадзеню на гітары

вше активно пише.

У интермецеох наступала музичарка зоз мадярских меншинских шорох котра грала на гушлі и шпивала, а з тей нагоди отворена и подобова выставка Бисерки Вукович котра тиж член Демократскай заєдніці Мадярох у Риєки, а свойо уметніцкі початки вяže за нашу Подобову секцыю.

Було то приемне культурно-уметніцке, поетске и меншинске стартнунце котре ше предлужело у ресторану „Блато“, у котрим ше коло доброго понукнуца ёдла и піца предлужело зоз розгварку, критиками и похвалами за дзеподніх учашнікох.

Владимир Провчи

Опушчане при вечери

МЕЗИНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ РУСИНСКЕЙ КУЛТУРИ „ЧЕРВЕНА РУЖА ТРОЯКА“, МУКАЧЕВО, 2017.

Од 27. по 29. октобер 2017. року у Мукачеве, у Подкарпатю (Україна) отримани други Медзинародни фестивал русинської култури „Червена ружа трояка“. Організатор фестиваля було „Крайове здружене подкарпатских Русинох“, „Русинський край“ и Шветови конгрес Русинох/Руснацох/Лемкох. Окрем Русинох з Подкарпатя, фестивал позберал Русинох/Руснацох и їх культурни здруженя з Мадярской, Словакской, Горватской, Румунії, Сербії и Чеськай.

Всботу дополадня, у рамикох фестиваля отримане и перше зашедане Шветовей ради Русинох/Руснацох/Лемкох (ШР РРЛ) у новим зволаню, на котрим були присутні члени зоз седем жемох, медзи котрими и член з Горватской, Мийо Шайтош, предсиде́тель Дружтва „Руснак“.

Аналізуюци організацію, умовия и покровительство, заключене ШР РРЛ же тогорочни Шветови конгрес Русинох/Руснацох/Лемкох, котри ше у організації Дружтва „Руснак“ по перши раз отримал у Республики Горватской, отримани на найвисшим уровню по тераз.

Културна часц програми започала зоз святочним дефилом шицких учащихся и госцох през центр Мукачева и зоз покладаньем венцох на памятнік русинскому будительови Александрови Духновичови.

На културней програми истей назви представили ше фольклорни ансамбли и здруженя зоз штирох жемох. Зоз Словакской наступили ФС „Барвинок“ (Камюнка) и „Русиния“ (Гуменне), з Румунії „Червена ружа“ (Дева), а медзи домаш-

При Духновичови

німа представили ше веци здруженя и солисти, медзи котрими и позната група Гурт „Фатьови“ з Мукачева.

Дружтво Руснацох у Республики Гор-

КУД Руснацох Осиек

Руснак, наступ

Заєдніцка слика у Макачеве 2017.

ватской „Руснак“ наступело з венчиком руских/русинских писньох котри у дуету и у провадзеню оркестру одшпивали Ивана Гнатко и Мая Гарди. Аранжман написал и оркестер уважвал Иван Лікар. Їх наступу придружила ше позната соло шпивачка з Ужгороду Мирослава Копинец, що результат роботи Шветового форума русинської младежі (СФРМ) и активного сотрудніцтва младих на подручу пестовання културного скарбу Русинох/Руснацох. Як госци Дружтва „Руснак“ у програми участвовало и КУД Руснацох Осиек.

Тогорочни Медзинародни фестивал русинської култури звелічала вешка група Руснацох и почитовательюх рускай култури з Республики Горватской. Окрем учащихся, Мукачево нащивели и члени Ради рускай національнай меншини городу Вуковару и висланство Општинской ради Стари Янковци на чоле з Татяну Видович.

Велім Руснацом з Горватской бул то перши одход на Подкарпате, перша бешеда з Русинами и стретнуце з іх культурним скарбом. Попри богатей програми, мали нагоду нащивиц замок Паланок, буц при памятніх Александра Духновича, Кирила и Методия, та упознац красни Мукачев под Карпатами.

Одход на фестивал до Мукачева витворени з финансийну потримовку Совіту за націонални меншини Республики Горватской, Ради рускай національнай меншини городу Вуковару и Општини Стари Янковци.

Маг. едуц. пхилол. цроат.
Илона Грещин

ДАКЕДИ БУЛО....

Скромно жили у єднай фамелії родичи зоз двоїма дзецмі. Хлапець бул старши, а дзивче младшэ. Хлапець бул подлэйши школяр, та на ньго велі ані не обращали павагу. Дзивче було одличны школяр и вшадзи активне, та було вшадзи замерковане.

Раз кед ше так прейг' писма похвалёда свойому бачикові до иножемства же на концу рока прешла зоз петичку, неодлуга од бачика достала писмо зоз питаньем же цо би вона жадала же би ей бачи за туту петичку купел. Вона осталася несподзивана и неодлучна, и не мала ніяки жаданя.

Понеже бул старши и жаданя мал велью, але ше му за його жаданя нігда ніхто не питал, та вец брат радзел шестру. Вон бул уж матурант, требало му видруковац матурску роботу, та шестру порадзел най од бачика пита писацу машину котра му тераз була потребна за писане матурскай роботы, а и шестра ёдного дня будзе матурант, та и ей будзе потребна.

Послухала шестра брата, та неодлуга таке писмо и написала и послала бачикові. О тим ані ёдно родичом ніч не гварело, чекали одвіт, а наздавали ше пакету од бачика у хторым би мала буц тата писаца машина.

Неодлуга од бачика прейг' карточки сцигол пенеж за тото цо вона пожадала. Кед тата видзел їх оцец, нагнал ю же би му гуторела як то же ей сцигол тот пенеж и за цо є наменены. Сцела, чи не сцела, тути тайну тераз мушела виволац. Оцец ше зоз тим не зложел, гварел же тата за цо пенеж сцигол його дзецом не потребне и же то напише и свойому братові, и же ше вони двоме о тим ище порадза же цо мудрейше за тот пенеж дзецом купиц, а пенеж одложел.

Ище ше писма медзи двома братами ані не вичерали, а син мушел свою написану матурску роботу дац видруковац ёдней писарки там дзе окончовал праксү. Неодлуга братові пришла вистка же му брат у далёкім швеце несподзивано умар. После братовога хованя оцові було барз жаль за братом, а и жаль же не допущел своім дзецом купиц тата зач им бачи пенеж послал, а цо, нажаль, було и остатне цо од свойого бачика дастали.

Так после хованя дзецом дал тато од бачика достати пенеж и його син, кед одходзел до школи до Вінковцох, купел писацу машину.

Теды тато ніхто не могол ані задумац же теды таки модерни писацы машини так барз швидко пойду до історії, а же ми нешка будземе писац на комп'ютерох, за

хтори ше пред трицец и даскеліма рокамі при простых людзох ані не знало.

Початком прешлого вика у єднай фамелії народзел ше хлапчик. Роснул вон здрави. Його дзецинство швидко прешло и постал красни легінь. Як тато оцец го и оженел. Чи прешло тому можебуц рок, жена ше му нагло похорела и ище швидше и умарла.

Медзі народом од давен давна, та и по тераз ище віше кружи присловка, же перша жена дата чловекові од Бога небесного, друга жена, кед же ше мушки по другі раз оженіц, же жена од людзох, бо звичайно ғдовца жені «цали валал, людзе». Треца жена, кед же чловек и по другі раз остане ғдовец, и кед же ше и теды надума оженіц, же то жена од „дьябла“. Тото озда гуторя и прето же чловек кед ше по треци раз жені, же є уж и при узретих роках и же ше таки, уж старши чловек жені пре иншаки потреби и причини як кед є цалком млади.

Понеже чледнік з початку тей проповедкі остал ғдовец, шицкі познаты людзе намагали ше го оженіц. Оженел ше вон, мал и нашлідніка и зоз свою другу жену, тераз уж бабу, добре жил. Медзитим, и тата жена ше похорела и пошвидко и вона умарла. Дідо по женоўм хованю остал сам, не знал увариц и орайбац ше, та ше надумал оженіц ознова, по треци раз.

Чул же у сушедним валале жие ёдна ғдовица, та ше ей надумал опытац же чи би ше вона одала и же би ше вон сцел зоз ню оженц. Баба длugo не раздумовала и пошвидко на тата пристала. Дідо такой по тим пошол до валалскаго паноца повидомиц го о тим и пописал их. Понеже и вона була ғдовица, ніяки препреченя им не стали на драги же би ше побрали. Паноцец кед о тим чул, а од хованя дідовей покойней баби не прешло велью, та так дідови гварел „Бачи, вашей покойней ше там у гробе ище ані ноги цалком не охладзели, а ви ше уж ту ознова надумали оженіц“. Медзитим, понеже не было ніяки препреченя же би ше тати ғдовец и ғдовица побрали, паноцец их неодлуга и повинчал.

Жили так дома дідо и баба. Коні дідо попредал, жем дал робиц наполічарові, а вон сам, же би ше по цали дзень не шпотал коло баби, по цали би дзень шедзел на драге на лавочки и каждого би кто тадзи преходзел койцо випитовал и шпотал, и коментаровал о кождому дацо.

Так ше то случовало и кед дзекеди коло його хижі по драге преходзело и ховане. У тедишині часі кед би дахто у ва-

лале умар, покойне би скорей свойого хованя ёден дзень и ёдну ноц лежало у труни дома вистарте у предній хижі, як ше то теды гварело же „лєжи под греду“, а потым би ше го зоз процесию провадзело на валалски теметов до за ньго прыхтаного гроба.

Док дідо так шедзел днями на драже, а понеже вон веліх кед би коло ньго преходзели знал дзекеди и подваліц, а ж и уквіліц, дзепоёдни му на тото його не оставали служни.

Так ше му дзепоёдни дзекеди зналі и опытац же кед є такі геверні и шедзи днями на драже, же чом не ходзі голем на хованя. Вон и на тото питане мал прыхтани одвіт, а то було тото же понеже вон кед дакому дацо пожичел, обчековал же би ше му пожичене и врацело, а понеже знал же му кожды покойни однешени у труни на теметов тато пожичене кед би вон пошол тому на ховане не годзен врациц, та тото нікому не жадал ані жичац.

Прешли тому роки, віше мене дідо шедзел на драже и ёдного дня и йому дзвоны у валале шмерц оглашали. Юртредзень у пополаднівых годзінох и того діда як и веліх скорей ньго на теметов велі випровадзали. Дзешка у пол драги ёден його сушед вишол зоз процесії и рушел на свою роботу.

Там го при дзверах чекали даскелью муштеріі, та му гварели же го чекаю, та тераз и вон ту гу нім мушел присц, та не одпроваціі покойного до конца по гроб, як тому шор. На тато им гварел „Ша людзе, я го випровадзел до пол драги, а вон мнє док я умрем, не випровадзі ані телью кельо я тераз випровадзел його.“ Од теды по тераз прешли неполни трицец роки, а часі ше ту як коло шицкаго у живоце, та так и коло хованя покойнога цалком пременелі. Труни вецай не праві валалски трунар, але ше их купує у варошу у специальніх дутянох. Кед чловек умре, купену труну до обисца привожи авто хтори, чим ше покойного положи до труни, такой одвожи до нововибудованей каплічки на теметове, одкаль ше покойного ютредзень хова.

Та так и горе спомнити, цо сушеда випровадзел до пол драги на хованю, кед вон недакавно умар, його тераз ані не випровадзали през цали валал по теметов и його гроб, але го на авту цо му принесол труну зоз варошу, такой випаковали до каплічки на теметове и там го ютредзень пришли випровадзіц шицкі тати цо тато жадали у прешвеченю же вон их випровадзіц не придзе, як и його цо не пришол випровадзіц його уж давно випровадзены сушед.

Желько Гаргай

ИРИНА ГАРДИ-КОВАЧЕВИЧ – ДЗЕЦИНСКА ПОЕЗИЯ

Ирина Гарди-Ковачевич зявела ше у руским литературним живоце 50-их роков 20. вику. Початки того зявеня заходза до ёй найвчаснейшай маладосци, аж там кед лем ѿ научела читац, писац и чечно висловіовац думки. Ёй перши творы вишли на шветло дня у „Пионирскай заградкі”. Уж як школьніца трецей класі основнай школы постала вредни сотрудникік того часопису. Ирина Гарди-Ковачевич народзела ше у Рускім Керестуре 17. септембра 1944. року. Там закончела основну школу. Страндно (економску) школу закончела у Кули. По законченю странднай школы почала робіц як службенік у Рускім Керестуре. Медзитим, любов гу литературы превагла, постала животна поволанка и приведла ю до редакцыі „Руского слова“. Так ше нашла блізко при часопису, чий вонкашній сотрудник уж длugo була. „Од часу кед постала новинар, попри сотрудникіцтва у „Пионирскай заградкі“, дзе обяює свой пісніочки, прозны составы и статті, Ирина Гарди-Ковачевич сотруднічала и у „Літературным слове“, а 1969. року медзі першым збиркамі з едycії „Жридла“ віходзі ёй збирка пісніох под назыву „На длані зарэнко“. З туту збирку вона закрочела до рускай литературы як поетеса. Од того часу ёй ше творы віше частейше зяявлю на боках нашай періодікі („Пионірска заградка“, „Шветлосць“, „Народны календар“). (Гарди-Ковачевич, Ирина, Тысяч радосци, Руске слово, Нові Сад, 1976., бок 7) Попри новинарскай роботы позарядово закончела Філозофски факультэт (групу югославянскай литературы) у Новім Садзе. Так литература постала не лем ёй любов, але і квалифікация. З редакцыі „Руского слова“ прешла на нову должностц, за главного і одвічительного редактора младежскаго часопису „МАК“.

писательюх Войводини, новинар и одвічительни редактор младежскаго часопису, але і як активны культурны и дружтвено-политичны работнік. На плане литературы у ёй даедных творах обачліва ёй віше веクша ориентация на літературну критику, котра – як сама гвари – „и чежка и неподзековна, але прето виволуюца и одвічительна.“ (Гарди-Ковачевич, Ирина, Тысяч радосци, Руске слово, Нові Сад, 1976., бок 8)

През веџей як 60 років літературнай роботы назберало ше досц того ѿ Ирина написала. Барз велью пісні, значне число приказох, рецензійох и критикох и менше число прозных творох находзі ше по рижних публі-

кацийох „Руского слова“, значне число обявене на габох Радио Нового Саду, а досц ёй обявене и по рижних часописох, преложене на мадярски, словацки, румунски, сербски, албански и македонски язык.

Кед би направели анализу літературнай творчосци Ирины Гарди-Ковачевич, котра ше у дзецінскай поэзіі зявела зоз збирку пісніох под назыву „Тысяч радосци“, ёй літературну творчосц бізме могли подзеліц на два періоды: перши, котри ше прецагуе по 1969. рок, и други, од 1969. року та надалей. Перши період значнейши за ёй літературни рост и поетске формоване, а други ше може наволац як

Mak

Окрем літературнай творчосци, Ирина Гарди-Ковачевич була позната у ширшей явносци и як член Дружтва

Подскоч лабдочко

Подскоч, подскоч, лабдочко,
и ти зоз ню, дзивочко...

Подскоч, подскоч до горе,
ти найшвидша на шоре.

Твой ноги малючки,
але швидки, швидучки.
Твой очка весели.
Власки най би лєцели
доокола по плєцох
як поздрави од дзецеох
цо зоз тобу бегаю,
ножки свойо вежбаю
за бависка рижни,
раз шмели, раз ніжни.
За творчосц и швидкосц
за сухо и шлізкосц
за роснүце и квитнүце,
за нове стретнүце
и зоз ютром
з поютром
и зоз свою младосцу,
з мацерину радосцу
же ти здраве дзивчатко,
веселе як ягнятко.

Подскоч, подскоч, лабдочко,
и ти зоз ню, дзивочко.

(Гарди-Ковачевич, Ирина,
Тисяч радосци, Руске слово,
Нови Сад, 1976., боки 15 и 16)

гледане власного виразу. Писні за дзеци у збирки „Тисяч радосци” гетерогені як по змисту, так и по уметніцким уровню.. У гледаню найдекватнейших формох поетеса ше у даедных писньох спатра на познатых югославянских поетах цо пишу за дзеци, та пробуе тово цо по ёй оцени добре и сучасне унесц и до своёй творчосци. Не чежко замерковац уплів поета Любивоя Рушмовича на дзепоедны писні (окреме у циклусу „Хто яки” – писні „Називане”, Ей кед би”, „Длуга драга”, „Рак и мак”), або Мирослава Антича (окреме у циклусу „Озбильни писні” – писні „Любов то кед ше чувствуеш глупо”, „На прагу штернастого”). (Гарди-Ковачевич, Ирина, *Тисяч радосци*, Руске слово, Нови Сад, 1976., бок 9)

Як приклад выбрала сом два писні ко-
три описую дзецинску радосц.

У дзецинской збирки „Тисяч радосци” презентованы 36 писньочки. Писня „Тисяч радосци” постала свойородна гимна бавискох. Преложена ё на пейц войводянски языки, зложена на ню мелодия и прейг ней постала по-

Тисяч родсци

Тисяч радосци
най буду госци
у дзецинстве нашим.
Тисяч радосци
То можлівосци
витвориц го
цо красшим.

Бавме ше, бавме,
то нам задатки
и любме шицко красне.
Бавме ше, бавме
бо дні нам кратки,
прейдзе дзецинство
вчасне.

зната и вонка з граніцох Войводини.
Ирина Гарди-Ковачевич до тей писні
виляла тисячи часточки своёй особи
же би през слова подаровала своїм

Хто люби себе,
люби и других
и нігда сам не будзе.
Хто щесце гледа
и щесце дава,
зоз нім щешліви
людзе.

Любме ше, любме,
бо то найкрасше,
през нашо кратке жице.
Любме ше, любме,
бо краса гледа
най живот будзе
квице.

собешедніком у писні, дзецом, тисяч
радосци.

Андрея Мағоч, проф.

ЗОЗ СРЕДСТВАМИ ЗОЗ ЕУ ФОНДОХ ОБНОВЕНА МЕХАНИЗАЦИЯ

Од парастсекі роботи нігда ше не жило легко, окреме у нешкайших часох кед нет державного одкупу продуктох, за цо тераз задлужени прыватні задругі и подприемства. Шведкове зме завераня веліх Фамелійных польопривредных газдовствох (ФПГ) по наших местах и висельвання младых зоз Славонії и Сріму. Заш лем, ест и красны приклады, як цо то приклад у Райовим Селу, дзе ёдан наш пааст достал и значну пенежную потримовку зоз фондо Европейскай униі. Концом того рока бешедуєме зоз Звонком Грубенем, паастом зоз Райового Села.

Звонко Грубеня коло новей механизациі

- Поведзце нам кельо ше длуго занімаце зоз польопривреду?

— Занімам ше од кеді сом постал свой чловек, можебуц и скорей, як мали, оцец ми бул пааст, так же и я то постал.

- Були сце дараз дагдзе заняты, робели сце дацо друге?

— Не, не бул сом заняты, вше сом робел на жемі.

- Кельо роки маце реєстраване ФПГ?

— ФПГ мам уж од осемдзешат и даєдного року, а од 2003. року сом у системі ПДВ.

- Зоз яку продукцию ше занімаце и кельо жемі обрабяце?

— Бавим ше зоз традицыйну продукцию, садзим жито, сою, слунечнік, кукурицу и друге, садзим шицко цо ше може посадзіц. Обрабям коло шэйдзешат голты жемі.

- А статок не тримаце?

— Статок не тримам, тримам швині за себе, а зоз статкаством сом ше не занімал.

- Кельо занятых маце у своім ФПГ-у?

— Мам занятога ёдного польопривредного технічара, то мой син. За нъго паласім доприношэння и шицко цо потребне за плацу.

- Цо думаце, годни сце пласировац свойо продукты и чи сце задовольни зоз виплацованьем?

— Углавним ше пласуе шицко, бо ту мame даскельо задругі хтори одкупую шицко випродуковане, углавним ше шицко и виплацуе, по тераз не було ніяки почеккосци.

- Кельо недавні вилів очкодовал Вашо газдовство?

— Очкодование од виліву були досц велькі, бо Сава, так повесц, однесла шицко од культурох. Правда же сом не мал велько воді у хижі, було лем у дворе, механизация осталася цала, цо велька предносц, а друге ше направело, углавним,

як могло быц, прешло то досц добраe.

- Які можлівосці за Вас як польопривредніка даваю ЕУ фонди?

— Випадло же добре пришли тоти фонди за нас, бо сом прешол на такволаней лістині 41, хтора була за обнавянне польопривредней механизациі. Ту ше ми поспишело прейсц и достац комбайн, трактор и ище даскельо машини.

- Хто Вам писал проект и чи сам поступок гледаня пенежнай потримовки компліковані?

— Проект досц компліковані, мал сом щесца же сом нашол на людзох зоз Пожегі котры ше зоз тым занімаю и хтори ми направіли тот проект, зоз хторым сом добре прешол.

- Кельо сце мушели чекац на реалізоване програмы?

— Чеклао ше длуго, два рокі было розцаговання од проекту, досц длуго по конечніе доставанне решэння и по саму реализацию чекал сом ище скора цали рок.

- Значы, од початку по конец прешло два рокі, чи аж и веций?

— Скоро три рокі прешло од першых крохайох по конечній реализацию и приход механизациі.

- Цо сце достали зоз фондох, цо сце купели?

— Купел сом комбайн зоз шицкими адаптерамі, трактор и плуг.

- Кельо Ваших власных средствах у тым проекту?

— Врацене ми 90%, я мал дац 10%, а то 150 тысячи куни без ПДВ.

- А трошки за вирабяне проекту?

— Трошкі досц велькі, трошки проекту и другі виходзеня ме кошталі наймене 200 тысячи куни.

- Кельо вам тата нова механизация у тым року допринесла у результатох продукції?

— Механизация сцігла досц позно, пред саму тлачидбу, але ше ми удало віталачиці свойо, друге сом не сцігол. Углавним, ту новы трактор и помогол сом ше у садзеню жита, я садзим пір, стару сорту жита як екологійны продуктователь и як такі мал сом потребі достац шицко за таку продукцию, а робі ше углавним шицко цо треба.

- Як сце задовольни зоз тогорочным урожайом?

— Ша, небарз, жито и олейов рабочы плацели досц добраe, але лето и ёшень нам були барз сухи, так же кукурици не було барз велько, соі тих так, бо подруцела, але даяк ше знайдзме. Маме и цукрову цвіклу хтора пре сушу барз под-

Сучасны комбайн

Пирскачка

ло прешла, ані з ней тей єшенії не будзе вельо, але ше дзири позатикаю.

- Цо плануєце пошац нарок и чи маце уж догварени пласман?

— Пласман не догварени баш тельо напредок, але, як сом уж гварел, ту ёст задругі у хторых ше може шицко попредац. Пошал сом олейов репчень, досц жита, а на яр буду кукурица, соя, слунечнік.

- Велітвэрдза же ше у нашай жемі не може жиц и напредовац од власнай роботы. Цо думаце о тым?

— Не знам цо повесц, людзе пробую, одступяю, робя и не робя, я потераз бул задовольни. Як сом гварел, робим туту роботу од вше, нігда сом ище не бул у даяким велькім мінусу, може ше жиц, лем треба кус думац о своій роботі.

- Маце двух синох, чо бісце им у терашніх обставінох совітовали – пойсц зоз Горватской, чи ше тримац свогого хотара?

— Ісц не муша бо ше досц добре жиё. Як сом уж спомнул, страши син заняты на нашим Фамелійним польоприведним газдовстве як польоприведни технічар, ніа, уж будзе мац три рокі стажу, добре нам, робіме ведно. Младши син ище ходзі до школі за фітофармацеута, думам же и вон ма дзекі робиц тuto цо робіме, лем ше прешириме и можебуц дадаме ище даяки зміст.

- Цо нам жадаце повесц за конец?

— Треба робиц, треба раздумовац як робиц, не легко, правда же не легко, але ані не чежко як дакому у варошу. Углавім, знашли зме ше, досатли зме и пенежни потримовкі зоз ЕУ фондох, треба ше бориц.

- Дзекуєме Вам на разгварки и Вам и Вашей фамелії жадаме благословені Крачун и крачунски швета, як и щешліvi и успишни наступни Нови 2018. рок.

Вера Павлович

Вельки плуг

ЛІКОВИТИ РОШЛІНИ

ЛАМПАЩИК

Рошліна котру видзіміме кожды дзень по улічкох, на дворох, пажицох и патриме на ню як на коровче, а вона шицко друге, лем не коровче. Квітне на яр кед нашому организму найнужнейши вітаміні, туту рошліну пре ароматични горкі смак и випатрунок наволаю и горке зеле, жутеница або млечняк, а ми звікли на назву маслачак або лампащик, котры у нас барз розширены и права є скарбніца вітамінох и минералах.

Лампащик не чежко пренайсц на наших просторох, та би прето добре было знац його ліковити прыкмети. Як лік перши раз ше го споміна у старых записах арабских лікароях у 10. и 11. столітію, а у нешкайших часох ше тата рошліна хаснє у веліх краіох швета, як за ёздзене, так и за лічене. Цала ше рошліна може ёсц - корень, стебелко, лісце и квеце, так же ёст вельо народны рецепты на чиём ше списку находзі тата рошліна.

Скорей оберана тей як и других ліковитих рошлінох треба знац даскељо основни стварі, як напрклад - притримовац ше совітох котры препоручую фаховцы у кніжкох лебо особы котры ше барз добре розумя до того, бо з погришним способом обераня, сушеня и хаснованя може ше добиц контраефект лебо би вообще не дійствовали.

Окрем цо злєпшуе роботу покруткох, печинки и жалудка, лампащик зніжує уровень масци у креві, лічи вреди, екземи и хороти скори, лічи прехлади, бронхітис, запалене яснох у устох, пречисцуе мочовод, благотворно дійствуе на мочов мехір и покрутки. Швижи стебелка можу аж разпутиц камень у жовчи, регулюе метаболізм, пречисцуе крев и жалудок. Народна медицина препоручуе лампащикову себелку як помоцне средство за лічене цукровай хороти.

Лампащик полни з калиюмом, вітамінами, етеричними олеямі, інулином и рижними другими субстанціями нуждима за нормалне функціоноване організму.

Квеце ше обера у априлу и маю док ё жовте, лісце скорей як рошліна почнє квітніц, корень ше вініма вчас на яр або позно вешені. Суши ше их у хладку на превітреним месце, а може ше их хасновац и швижи. Лампащиков корень пречисцує и змоцює цело, поспишую зноене, чисци шліжінку органох за дыхане и врача моц, окрем тога хаснє ше у лічену скорових хоротох, алергійох, вредох и анемії, зніжує уровень масци у креві, чисци печінку, жовч, помога покрутком през урин вируциц з цела назберані отрові. Кед же жадаце зачувац лампащиков корень нужно го осушиц. Перше ше го муши очисиц и нарезац на ёднакі менши фалатки, розшириц на папер и положиц до хладку дзе сухе и дзе добри пречек воздуху, але же би место було защищене од птичкох, мухох лебо ваших любимцох. Дас о тидзень дні будзе сухи, позберайце го и заврице до дунчика и одложце на цме место. У векшини случайох за лічене з нього ше прави чай.

Од младого лампащиковаго лісца ріхта ше шалата котра пречисцуе крев, помога при мокреню и олгечуе болі печінки и жовчи, а чай од лісца ублажуе уринарни инфекції. Лампащик ма у себе веций каротену як мархва и одличне є жридло рижних минералах и вітамінох. Лісце вигодне за ріхтнє шалати, чаю и соку.

Од швижных лампащиковых квіткох прави ше сируп проців кашлю и масц котра ше, медзі иным, хаснє и за лічене шульох. Як и шицки часци тей рошліни, так ше и жовти квітки можу осушиц и одложиц до скленяного дунчика.

Стебелка ше хасную як и квітки, а у народзе найпознаташе же ше за знішоване брадавкох по рукох хаснє сок зоз лампащиковаго стебелка, так же ше брадавку директно намасци з млечком котре видзе зоз стебелка накеди ше го отаргне. То ше повторюе веций раз, покля ше брадавка не осуши и прэйдзе.

Рецепты за пририхтане тих здравых природных лікох и препаратах можеце пренайсц у веліх кніжкох о ліковитых рошлінох, а за пририхтане истых найбаржей вам треба добра дзека и сцерпене, а барз мале укладане. Од шицкого найважнейше же тоти лікі и препараты вельо здравши бо у себе не маю рижні хемікалиі у одношенноу на велі куповні.

Таня Гарди

ШВИНЄЦИНА ЗОЗ КАПУСТУ

Потребне:

1 кг' капусти
1 кг' чистого швінського меса у фалаце
2 главки цибулі
1 яблуко
1 ложичка сенфу
½ ложички сухого тиміяну
150 мл білого вина
2 коцки за юшку зоз говедзини
2 ложки вегети
олей
соль і попер

У пол літри води увариц юшку зоз коцки. Очищиц яблуко и нарезац го на ценки фалатки. Капусту нарезац на фалатки, додац дробно нарезнану цибулю, нарезнане яблуко, соль, попер, вегету и шицко премишац. Месо посоліц, попопровоац, повегетовац и посыпац зоз тиміяном. Месо намасциц зоз сенфом, положиц го до тепши и додац даскельо варешки юшки. Месо на концу кус посолійовац по верху. Тепшу закриц зоз алюмінійску фолию и печиц у рерни єдну годzinu на 200°C. Посто того месо виняц зоз тепши, а до ней положиц капусту зоз цибулю и яблуком. Капусту преляц зоз билим вином и потом врациц месо на капусту.

Тепшу знова заврец зоз алюмінійску фолию и шицко ведно печиц ище дас 45 минути на истей температури.

При самим концу печеня зняц фолию же би месо кус почевенело.

Упечене месо нарезац на одрезки.

Сервира ше так же ше на танер положи упечена капуста, а на ню одрезки упеченого меса.

Марияна Джуджар

Стари фотографії

УШОРЙОВАНЕ ВАЛАЛА

Праве тих остатніх мешацох шведкове зме ушорйованя уліцох по Петровцох, а праве тих дньох, кед пишем tot текст, рботнікі зоз туту рботу пришли по "Дол", дзе од коровча и нізких, сухих конарох очисцю вичножелєни древа у брегу на уходзе до валалу. Тоти вичножелєни древка не були вше ту. Ту дакеди були багренки дзе ше ми як дзеци у ніх бавели. Ту зме ше оганяли, бавели ше на джмурки, правели себе хижки и шатри або лем єдноставно, кед було сухо, преходзели през багренки, а не ишли около на гарадичи. Праве у тих багренкох препровадзела сом єдну красну часц свойого дзецинства. Медзитим, тим багренком пришол конец, як и шицкому раз у живоце, та одлучене же их треба оталь склоніц и на тото место посадзиц вичножелєни древка. Теди не було занятих на явних рботох як нешка, але порадзене же людзе хтори жиу у "Долу" повибераю багрени, древо медзи собу подзеля, цо им будзе плаца за їх рботу, а посадза нови млади древка. Так ше "Долянє" влапели до рботней акцii, та так настала и tota фотографія. Було то 1982. року. Ище цикаве повесц же

було заплановане зоз чемпресами у самим брегу виписац мено Тито, так же би кажде хто уходзи до валалу зоз напряму Вуковару тото мено видзел. Но, чи судьба, чи дацо инше, то ше ніяк не удало. Половка древкох ше не прияла и гоч келі би ше нови древка подсадзело, вше би ше якошик висушели. Други древка на бувших местах багренкох ше крашнє прияли и нешка стирча на уходзе до валалу, та и през штредок уліци. То вам начуднєйша уліца у валале, а можебуц и цалим околіску. Ту у "Долу" лебо нешкайшай уліци Матії Губца єден ше бок уліци находзи у долу, а други на брегу. За гевтих цо перши раз ту дакого гледаю, обовязно заблukaю.

На фотографії з ліва на право ше находза: Винко Еделински Лукачов, Славко Лехолат, Звонко Глатки, Владо Сопка, Янко Еделински Бругошов, Сільвестер Гаргай, Еуген Плишка, Желько Гаргай, Михал Ліщук, Михал Мазур, Йовген Киш Ондеров, Владо Лехолат, Владо Кисиль и долу медзи ядловцами кучи Штефко Лехолат.

Любица Гаргай

KAKO BOLJE UČITI I PAMTITI

Kad se spomene riječ učenje mnogi pomisle na školu i načine stjecanja školskog znanja. No, učenje je mnogo širi pojam od toga. Ono je jedna od najvažnijih sposobnosti živih bića. Učimo zapravo od samog rođenja – naučili smo hodati, govoriti, voziti bicikl, čitati i pisati, poštivati pravila, biti dobar prijatelj, pomagati drugima. Neki su naučili i svirati, veslati ili bacati kladivo. Kad završimo školu ne prestajemo učiti: učimo voziti automobil, koristiti nove uređaje (mobitele, računala, aparate, strojeve), govoriti nove jezike, učimo nove načine obavljanja posla itd. Učimo, dakle, cijeli život. Također, gotovo sva naša ponašanja su podložna promjenama uslijed učenja. Ovako otprilike psiholozi i definiraju učenje: kao relativno trajnu promjenu u ponašanju do koje je došlo uslijed iskustva.

U nastavku će ipak više biti riječi o školskom učenju, koje bi se drugim riječima moglo nazvati pamćenjem. Pamćenje se određuje kao proces usvajanja (čitanja i ponavljanja), zadržavanja (spremanja, pohrane, „arhiviranja“), te pronalaženja i upotrebe informacija. Školsko učenje obuhvaća, dakle, sva tri procesa. No, na koje načine sve možemo pamtitи, te koliko toga možemo pritom zapamtitи? Pamtimmo na različite načine, putem naših osjetila: gledanjem (vizualno), slušanjem (auditivno), dodirivanjem (taktilno), pokretima tijela (kinestetičko), mirisanjem (mirise pamtimmo cijeli život).

Stilovi učenja

Svatko od nas ima neki stil koji mu najbolje leži, odnosno putem kojeg najbolje i najbrže pamti. Netko najbolje nauči tako da sluša nastavnika na satu, netko u društvu prijatelja, netko kroz slike i boje, netko ponavljanjem na glas, netko izrađivanjem maketa i crteža itd. Pamćenje kroz ponavljanje donosi najmanje uspjeha, najbolje je kad nešto

treba naučiti na pamet. Gradivo se brzo zaboravlja jer se ne uči s razumijevanjem. Stoga treba pronaći učinkovit način organizacije gradiva kako bi se ono moglo što bolje upamtitи. U nastavku će biti opisani pojedini stilovi učenja, te predložene neke tehnike koje mogu upotrijebiti učenici kojima taj stil najviše odgovara.

Vizualno učenje. Za one kojima najviše odgovara učenje gledajući preporuča se podcrtavanje dijelova teksta raznim markerima, označavanje pomoću šarenih papirića, gledanje slika i video-isječaka, crtanje grafikona, tablica, mentalnih mapa, ilustracija, vađenje bitnih pojmova i njihovo označavanje bojama.

MENTALNE MAPE – Možete ono što učite organizirati kao stablo u kojem se jedan pojam grana i povezuje s drugim pojmovima, kao na slici. To se naziva mentalna ili umna mapa. U nju možete staviti riječi, sličice ili rečenice, te različite grane nacrtati različitim bojama, pisati različitim veličinama itd.

KLJUČNE RIJEČI – korisne za učenje stranog jezika. Ono što želite zapamtitи podsjeća vas na nešto što je vama poznato i blisko – npr. riječ lizard (gušter) može vas podsjećati na izraz lizati u hrvatskom pa ih zamislite zajedno i predočite si primjerice guštera koji liže sladoled.

Auditivno učenje. Za one koji uče najbolje slušajući preporuča se slušanje na satu, čitanje na glas, snimanje sebe

i slušanje gradiva, udaranje ritma dok se uči, smišljanje rime, prepričavanje drugima, postavljati si pitanja na glas i odgovoriti.

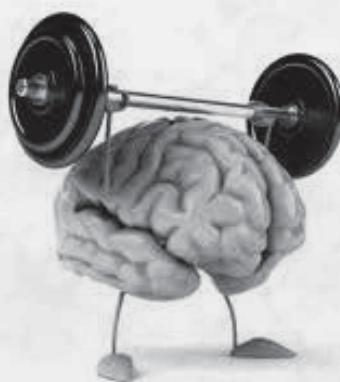
RIMA – npr. učenje matematike: „Pred zgradom više, zgrada se briše. Pred zgradom manje, nastaje mijenjanje.“ Vjerojatno će vam i nastavnici dati neku zanimljivu rimu koju ćete moći lako zapamtitи, a možete osmisiliti i neki bećarac te ga otpjevati dok učite.

REČENICE ili RIJEČI od pojmoveva koje treba zapamtitи ili od početnih slova tih pojmoveva – npr. za zapamćivanje imena planeta: „Moja Vrlo Znatiželjna Majka Je Svima Uvijek Nabrajala Planete.“

Kinestetičko učenje. Za one koji najbolje uče pokretom i dodirom preporuča se šetanje, njihanje, pljeskanje, slaganje nečega za vrijeme učenja, češće prekidanje učenja i ubacivanje neke aktivnosti za razgibavanje, ponavljanje naučenog u šetnji ili nekom radu (npr. pranje suđa), odigravanje naučenog, korištenje modela, maketa i predmeta. Tehnike kao što su ključne riječi, rime ili neobične asocijacije primjer su mnemotehnika – postupaka koji olakšavaju i poboljšavaju pamćenje. One se koriste kako bismo povezali nepovezane sadržaje i pronašli način da ih se lakše sjetimo kad to bude potrebno. Njih je puno, a ovdje ih je opisano svega nekoliko.

Želim vam sreću u učenju i polaganju ispita!

Helena Timko, mag. psych.

ТРЕБА НАМ МОЛИТВЕНІК РУСКОГО ДУХА

(Остатній інтервю з Мироном Жирошом)

5. часц

– Вирска компонента очиглядно єдна зоз найважнейших и историйно найвитиравших сегментох ідентитета. Повед бим и историйно найчлівша. Кед би ёй не було, видзи ше ми же бизме дагдзе дармо гледали шліди, бо за ёдну або два генерацыі мож висцерац ідентитет и паметане. Кед чловек по своім шлебодным опредзеленю вібере атейстични погляд на швет, чи то вец значи же ё теди, у ствари, порихтани одрекнуц ше и свойого национальнаго ідентитета?

– Вирска компонента у прешлосци мала значну улогу не лем у вирскай, але, на свой способ, означавала, або аж одредзowała и ідентитет, националну припадносць своїх вирных. Слово о християнстве як вири наших предкох, после тысяч роках и снованя двох церквох (римокатоліцкай и православнай), а при концу XVI сторочыя и грекокатоліцкай. Унию похоплюю як прибліжоване православных гу католіком, але и як компромисне заявение застановівания агресивнай латинізаціі православнаго жительства. Реформация зоз свойого боку, окрем же була вирска борба знука латинскай церкви, вітворила и вирски ламаня, та и векши вирски шлебоды и меншу материялну терху як цо пановала под латынами. Процівреформация, унапрямена и проців уніятох, а на подручу наших предкох, дзекуюци Андrijові Бачинскому, епіскопові Мукачевской епархії, уніятская церква постала ровноправна зоз римокатоліцку Егерску, а не ёй обрядны помоцнік за асиміловане (мадярене) руского жительства.

Понеже грекокатоліцка церква чувала восточны обряд и иснуюцу традицию, автоматски чувала и своїх вирных од национальнаго щезованя. Зрастала, най так повеме, вира, церква и народ и пришло до ёх ёдносци. При православному жительству, а виразнейше при грекокатоліцкому, тот дух ёдносци виразно наглашени у Габсбургскай, после Австро-Угорской монархії, а як зме видзели, барз завадзал и Советской Русії.

Кед слово о ідентитету и национальнай припадносци, мушиме мац у оглядзе же ше тото поняце не ёднак похоплює при различних нароах и национальных державох. Еден час вира „утвердзала“ националну припадносць, дзепоедні держави припадносць жительства виедначу зоз державу-державносцу, при даедных национальнай припадносць ше утвардзуе спрам бешеди,чувствох и дзеки самих

жительлох... И сам сом ше у Земплинскай високоровніи стретал зоз людзми „истей“ бешеди, ідентификовали ше различно по вири, та и национальнай припадносци. Їх предки давен-давно були спрам вири Русини, а тэраз потомки Словаци-римокатоліки, або Мадяре-римокатоліки лёбо грекокатоліки.

Окреме после Першай и Другой швейтовой войны кед пришло до пременки державных граніцох, оформлення и заплайована сушедского жительства, а вец утаргования 1946. року Грекокатоліцкай церкви, та ёй оживотвореня, а ведно з тим ідейно-национальных дзелідбох, з чим приходзи до щезованя руского грекокатоліцкого жительства як национальнаго. Шведкове зме же ше спрам народносци ёдни тримаю за Мадярох, други Полякох, трэци Словакох, штварти Украінцох. Значи, и вира не ма туто моц и улогу яку мала дакеди. При нас у Сербії и Горватской вира ище успишно обединюе руску популяцию, але евидентно зменшана дакедышня побожносць.

Чи атейстични погляд на швет ма упліў на националну припадносць, обще и комплексне питане. Думам же го у наших руских условійох чежко спатриц. Ёдно то атейстичне опредзелене, а друге политични вимоги дружтвенай ідеології. Мне не познати такі заявленія у наших средкох. Познате ми же ёдно число заряшох постали православни, та ше познейше сами лёбо їх потомки тримали за Сербох, познати ми такі заявленія у мішаних малженствах. Штерацец-пейдзешат роки, келью у наших крайох була одвоена держава од церкви, краткі час за сцеране традицийох, та и национальнай припадносци. Познате ми же у нордийских жемох велью меньша религійносць, односно побожносць жительства, а там не було державно-политични прициски, як цо було у нас, Словакії, Закарпатию, Украіні.

– Шведкове зме як виполітизоване русинске питане на простору Страней Европи. Чи ше то лем з тим предлужуе дзялочна политика интересох цудзих державох? Хтори то механізмы або інституції хтори треба моцніц же би ше зачувало свідомосць о национальнай припадносци?

– Щезоване дыяспоры „природне“ заявлене. Воно и своеідзечне уключоване до дружтвено-державотворных цекох – акультурізация. Уселеніцке поколене остава ище своё, а потомки ше зоз своіма парнякамі обединюю и поступнне уключую до культурного и национальнаго живота народу дзе жиу. Русини, як православне

лёбо грекокатоліцке жительство у трох монархіях, од 1848. року (габсбургскай, австроугорской, русійской), и у остатнім чаše у седем европскіх державох, лем цо не у истым национальнім положеню, односно істей судьбы. Декларативно Европска унія прокламуе ровноправносць народох спрам бешеди, але можлівосці сполненя меншинских (національных) правох правдива дзека (політика) державох. У сущносци и нешка пануе державотворна асиміляційна політика спрам меншын. Окреме ше то видзы у образованю, а то найзначнейша компонента пристваряю національнаго и меншинскаго ёства. Нешка у Словакії, напрклад, од 30 000 евидентаваных Русінах на державным попису, русински язык на ріжних уровнях виучую найвецей 250 школьнія, у Мадярской ище велью меней, бо як Русини евидентаваны меней як 4 000 особи, у Польской при Лемкох барз мале число учи свой мацерински язык. На Закарпатію існую у вецей местах нездельни школы, але якое число школьнія облапене, не сцігли ми податки. При нас у Сербії зоз виучованьем у трох школах и у скоро шыцких 15 местах з отримованьем организованого пестования мацеринскаго языка и национальнай культуры облапени коло 40 проценты дзецах школьнаго возросту, у Горватской же успишно отримую лётні школы.

Без школы и образованя не лем школьнія але и родичнох, бо и вони не здобули своё вредносне национальне образоване, не будзе успіху. Правда, у нас ище активна культурна діялісція, але обачліві чэжкосці – мале число аматерах залюбеных до народнаго скарбу, а тиж и наймладших ест велью меней. Срімци активни, але ше пре численосць гаша. Усильвносці, котры уклада Националны совет, кед слово о образованю, а то автобусы, пенежная стимуліація по школьнія, безплатны учебнікі, лётні школы у іножемстве – пробоване ратоване. Мне непохопліве же руски дзеки у керестурской школы „Петро Кузмяк“ (руське, сербске и турыстичне оддзелене) голем факультативно у дадатнай наставі не уча историю и культуру своего народу, а такого виучованя на среднім уровню было пред 40 рокамі у Кули, а остатніх роках было у Новім Садзе и Шиду.

...Предлужи ше...

Інтервю водзел Мікола Шантані.

Інтервю обявлені у часопису „Швейцарія“ (Нові Сад), число 4, 2016. року а з дошлебодзенем редактора Міколы Цапа, у предложеніх го будземе обявівца у Ноўій думкі

Прихтала Агнетка Балатінац

ГУМОРЕСКА

ЩЕШЛІВИ НОВИ 1981. РОК!

– Модлім вас єдну гайзібанську карту од Вінковцох по Липовляни и назад! – гварел сом дежурнай службеніци на шалтеру гайзібанськай станіци у Вінковцох.

– Будзе вам достаточне шейсць дні же бісце пошли и врацели ше? – интересовала ше службеніца.

– Гей, плануем ше враціц уж наютре, такай после дочеку Нового 1981. року у липовлянским Доме! – гварел я.

***

Було то єдного пиятку пополадню, концом мая мешаца того року. Патрел сом ТВ кед ми забренкал мобілни телефон.

– Оец, мам єден предклад! На нєдзелю ци родзени дзень, та це моя супруга Саня и я поволусем на шветочны полуздзенок! Будзе и торта з орехами, гевта котру найбаржей любиш, а прииде и Андрея з Новскай! – гварел син Владо.

– Лёдво ши ме нагварел! – гварел я. Надпомінам же син Владо зоз фамелію жіс ў загребскім кварту Трешневка, дзівка Андрея з мацеру жіс ў нашай фамелійнай хижі у Новскай, а як подквартельш бивам на Дубцу, красним кварту медзи Сесветамі и Дубраву. Дзеци велько робя и видзиме ше лем на фамелійных сходох.

***

Путоване на швидким гайзібану на релакії Вінковци – Новска прешло реалітивно швидко, у порядку и без проблемох. Бул жімни децемберски дзень, попадовал и дробни шніг, але у гайзібану було цепло, а я скрацовал час зоз читаньем якейшик кніжкі. Гайзібан до Новскай сцигол на 18.30 годзін и я о даяки два – три минути уж шедзел у путніцкім гайзібану на релакії Новска – Загреб. Гайзібан неодлуго рушел, а о даяки дзешец минути станул на Липовлянох, дзе сом зишол.

Спрам скорейшай дэгваркі, на липовлянскай гайзібанской станіци требала ме дочекац дзівка Любка, але ей там не було! Цо ше случело, прецо ей неят?

***

Мою 25-рочную дзівку Андрею, професорку горватскага язіка и кніжковносци у Основнай школі у Новскай, барз интересовал мой живот у младосци.

– Оец, виприповедай нам як то було кед ши путовал на дочек Нового 1981.

року до мамовых Липовлянох, а на концу од дочеку не было ані „д“! – гварела Андрея у хвильки кед Саня и Владо кладли опрез нас торту з орехами и кафу.

– Тоту приповедку зме чули на вецей заводи и наисце нест потреби же би ю оцец повторывал! – протестовал син Владо.

– Можебуц зме и чули, не гварим же зме не чули, але мнє то вінімково интересантне и шмишне здобуце и жадам ішце зоз тей нагоди шицко послухац! Тато, модлім це, виприповедай нам як то було! – була упартая Андрея.

– Нет ту нічого интересантнаго и шмишнаго! Андрейо, твоя ше мац дас тидзень пред дочеком Нового року барз похорела, аж закончела и у больніцы! Написала ми писемко най не приходзім до Липовлянох, але теды писма длugo путовали, пред Новым роком и дружей як звичайно, та сом писмо достал даскелью дні по Новим року! – гварел я.

– Прецо ци мац вообще писала писмо? Чом ци не написала електронске писмо або це не наволала прей' фікснаго або мобілнаго телефона? – интересовала ше Андрея.

– Прето же теды бізово не было интернету ані мобілни телефоны! – гварел син Владо, іншак професійни информатичар у представительству єдного шведскага подприємства у Заграбе.

– Точно, теды вообще не было интернету и компютерох, не было ані мобілни телефоны, а боме прыватнай обісца у Петровцох и Липовлянох у тедышні час не мали ані фікснаго телефона! – гварел я.

– Мушим констатовац же сце теды жили досц примітивно! – гварела Андрея и источашнє цошка преберала по новым мобілним телефону.

– Андрейо, престань, модлім це! – гварел син Владо.

– Мам лем ішце єдно питане за нашого оца и вец престанем, обецуем! Цо було далей, думам цо ши робел кед це мац не дочекала на гайзібанской станіци у Липовлянох?

– А цо сом могол робиц? Даяки 45 мінuty, можебуц и дружей, шедзел сом безроботно у гайзібанской чекальні, а потім сом ше зоз першим путніцкім гайзібаном врацел до Новскай, а потім зоз першим швидким гайзібаном до Вінковцох! – гварел я.

– Най то будзе шицко о дочеку Нового 1981. року! А тераз ци, оцец, унучка Елена у мене шицких нас повінчує твой родзени дзень! – гварел син Владо.

– Діду, щешліви ци Крачун! – гварела унучка и придала ми якишик дзецински рисунок.

– Родзени дзень, родзени дзень, а не Крачун! – помагала унучки Елени ей мац Саня, іншак професорка англійскага язіка з Осиеку.

– Так сом и гварела! – мирно констатowała унучка и озвана шедла на карцель опрез компьютера.

***

– Модлім вас єдну гайзібанскую карту од Вінковцох по Липовляни и назад! – гварел сом концом януара 1981. року на шалтеру гайзібанской станіци у Вінковцох.

Якім Пушкаш

СПОВЕДЗ ЄДНОГО ПЕНЗИОНЕРА

НЄЗВИЧАЙНИ ЄДЛА У НЄЗВИЧАЙНИМ РЕСТОРАНУ

Шицко почало пред даяки мешац и пол днї, теди кед ше Михал врацел з Немецкей, зоз нащиви синови. Михалов син жие у Минхену и роби як конобар у якимшик тамтейшим японским або виєтнамским ресторану.

Углавним, такой по приходу з Немецкей, Михал поволал даскеліх нас пайташох-пензионерох и пензионерки на кафу, квашну минералну воду, паленочку и розгварку до кафичу „Златни роки”, там дзе ше и звичайно, пре нізки цени, сходза пензионере зоз Сесветох и Дубрави, котри по остатню войну жили у Петровцох, Миклошевцох и Вуковару.

– Мили мой браца и шестри, нігда бисце не потрафели цо сом шицкого єдол у Немецкей, у синовим ресторану! – разпочал бешеду Михал.

– Цо ши єдол? Бешедуй! – була барз несцерпезліва и любопитліва пензионерка Ирина.

– Магі-хлісти з Мексика, брамушково бабки зоз Китаю, гадбабни буби з Япону, пражени желєни коніки з Австралиї, виєтнамски шлімаки, печени мухи зоз Занзибару, цверчки з Ирскей и инше, не запаметал сом шицко поєдзене! – похвалел ше Михал.

– Ніч ци не верим, ресторан зоз такими егзотичніма єдлами бізовно ані не постоі у Немецкей! – гварел „Нєвірні Тома” по мену Владо, іншак наймладши пензионер у нашым дружтве.

– Знал сом же ми не будзеце вериц, прето сом у ёдней немецкей тарговини купел даскельо конзерви з инсектамі, односно з єдлами котри сом первея начишел! Ния, прешвечце ше самі! – гварел Михал и зоз кишенки жимского капута винял даскельо конзерви.

Патриме ми у чуду на тоти чудни конзерви, шицки широм постверали уста, але ніто не гварел ані „А”!

– Мало позната же терміти, односно вельки брамушки, барз смачна и здраўа пожива, окреме на востоку, як и у Америки и Южноафрицкай Рэспублікі! У южноафрицкіх варошох ше пражени брамушки предаваю на уліцох и у кинох, як цо ше у Загребе предаваю маґочкі або кикирики! – гварел Михал.

– Не можем вериц! – гварела пензионерка Маѓда.

– И то не шицко! Японцы навелько ви-

вожа конзерви зоз праженима брамушкамі до Америки, гоч фаховци гваря же южноафрицкі брамушки велью смачнейши и квалитетнейши! – поучел нас Михал.

– Досц, не можем вецей слухац туту безхасновиту бешеду о инсектах! – протестовал Владо.

– Закончел сом! – гварел помирліво Михал.

– Ёдны наша новини, думам же то бул „Нови лист” з Риєки, недавно пренесли препоручене Організації за єдзене и польопривреду Зединеных народох у котрим ше жительсьох планеты Жемі поволуе же би ше баржей як потераз костирали з инсектамі! Ніби, инсекти богаты зоз протеінамі и барз су хасновити за нашо здраве! – гварел проф. Томислав.

– Михале, мам лэм єдно питане: Яку нам поуку посилаш, односно приношиш? – опітал ше я.

– Поука глаши так: Отворме и ми, пензионере, ресторан у Загребе! З инсектамі, домашню овоцу и домашніма польопривредніма продуктамі! – погентовал Михал.

***

Идуцых дньох нас дзешец або дванац пензионерох и новопечених акционерох будзцаго ресторана виняли зоз ботошох чежко зашпоровани пенеж и придали го Михалові. Вон закупел ёден бувши ресторан у Сесветох, виходзел шицки потребни допущеня за

роботу, запошлел єдну квалифіковану кухарку и єдного квалифікованого конобара, и ресторан „При тлустей брамушки” могол почац з роботу!

Медзитим, до нашого ресторана днями ніхто не заходзел, але нас шицки заабіходзели на длугоко и на широку!

– Меняме тактику! Од нешка у нашым ресторану можліве попіц домашню паленку и вино, як и пиво з Вуковару! – гварел Михал.

Углавним, идуцых дньох ше у нашым ресторану зазберовали хлопи зоз червенима носами зоз восточней часци Загребу, насампредз пре нізки цени домашній паленки и вина, як и пива з Вуковару, але нашо егзотичні и за здраве хасновити єдла ніхто не сцел ані видзиц!

– Як Славонец з Вінковцох я припомнавам лэм швинецину, а шицки други єдла препущам Японцом, Кітайцом и другім! – шветочно виявел пензионер Янко, котри тэраз жие у заграбскай Дубрави, а шицки други госци ресторана на тоти слова поважно кивали з главу, цо значи же и вони так даяк думаю.

Углавним, конзерви з брамушкамі, хлістамі и другіма бубамі на концу зме однесьли до „Каритасу”, а смуток пре утрату пенежу лічели зме з домашнюю паленку и вином зоз заходнаго Сріму и днями зме ше не трэзбели! Ша и стари Римяне гварели „У вину правда, лік и заробок” або так даяк!

Якім Пушкаш

«КАПУСТА, КАПУСТА, ЯКА ДОБРА БУЛА»

Позни ёшеньски дні, рана вше жимнейши, помали ше з дня на дзень зявюю ранши мрази, а тиж так и дні поставаю жимни, треба вам цеплэйше облечиво и обуй, часи кирбайох прешли, та ше треба прирхтовац гу крачунскому посту. У дакедишніх часох при нас Руснацах у тих жимских часох, котри ше и того року, як и велі скорей, помали уцагую до наших обисцих, ёдна заградова рошліна мала вельку важносць, та ю нашо стари аж и у писньох споминали:

«Капуста, капуста, яка добра була», або «Танцавала тлуста с тлусту у коморы за капусту».

Нешкайши млади генерацыі о капусты и ей значеню у рускай кухні знаю барз мало, звичайно ю познаю як швижу на шалату и, вшеліяк, як главну компоненту славных капущанікох.

Капуста! Най повеме даскељо слова о тей дворочнай рошліні зоз фамилиі капустух. Капуста (*lat. Brassica oleracea*) походзи зоз побрежью штредожемя, а хасновала ше як пожива ище при старых народох котри ю тримали и за ліковиту, а у старым Рымским царстве тримало ше ю за афродизияк. Добре подноши влажнейши и хладнейши подруча, но зоз часом ше прилагодзела и на горуцейшу климу, з тим же ше у продукції муши хасновац заліване. У першим шоре то туня пожива котра ше дакеди садзела у кождэй загради од вчасней яри та по позну ёшень, а знали ю влапиц и перши мрази котри ёй не завадзали. Способ продукції капусты не погледзе даяки окремі агротехнічны міри. Ше ѿ зоз нашэння котре ше достава у другім року капустоваго животнаго циклусу. Дакеди газдині самі продукавали нашенка, но нешка ше го купуе у тарговини, та ше на тот способ страцели велі домашні сорты. Нашенка у условіях добре погноеней жемі зоз хліўским гнойом

и достаточным количеством влаги и цеплоты жемі, на глібині од 5см на 8-10°C зидзе за 7-8 дні, а за даяки 2-3 тижні капуста нарощне на 10-15см кед ма 3-4 лісца. Теди ше ю розсадзує на место дзе вона за коло 60 дні при власнейших файтох, та по 120 дні при позных файтох нарощне до главкох од 1 кили та и по 4-5 кили.

Власнейши сорты капусты угловним ше хасную на шалату, а познейши за квашене, за костиране през жимски часи. Ёй калорична вредносць не така велька, ма лем 26 калорій на 100 дэки швижей шалати, та є прето барз добра при диётох, а ёй влакна барз хасновити за чловекову жалудкову систему. Гоч ёй калорична вредносць барз мала, капуста ма вельке количество минералах и витаминах, богата є зоз витамином Б, бета каротеном, калциумом, фолну квашніну, калиюм, витамином Е, вельким количеством витамину Ц, як и антиоксидансах котри не допуштую розвой раку.

Квашена капуста тиж ма шицки тоти хасновити минерали и витамины, зоз тим же є ище богатша зоз витамином Ц котри у прешлосци бул барз значни за морякох же би ше не похорели од скорбуту. Квашена капуста тиж у себе ма и витамин У котри науковцы пренашли штредком прешлого столітія и котри барз значни при ліченю вреда на жалудку, а найвецей го ёст у капустовай юшки (росолі) котру треба піц швижу. При нас Руснацах капуста ше хасновала, поведли бізме, од вше, збогацавала руску кухню на рижні способы, у першим шоре як шалата гу печеному месу, папригашом, а у модернейших часох гу фашіранім або тлученим шницлом. Тиж так є смачна як шалата зоз затрапаніма галушкамі або пражжіміа младіма кромплямі и подобне, а окремі смак ма варена на слатко зоз запражжку, гола, а мож

до ней положиц даяке сухе реберко, фалат колбасі або коленка зоз сухей шунки. За жимски часи дакеди кожда газдиня патрела мац посадзено на досці капусты за наквашыц, поготов дзе були векши фамеліі квашенай капусты покладало ше велько уваги. Гордов зоз квашену капусту звичайно стал у коморы, капусту ше допатрало, змівало ше ю раз або два раз тижніово, мерковало най ше на ней не влапи осуга, умивало камень и денка-дещички на котрих стал камень и прыціскал капусту най вше будзе у росолі, же би на тот способ була зачувана през цалу жиму и здрава за хасноване, а хасновац ю мож наисце на тисяч способы.

Нешкайшим младым квашена капуста угловним «фуй», но дакеди, а и нешка, гоч лем угловним при старших котри любя ёй чаривни смак, капуста мала и ма места на столе. Вшеліяк, ту на першым месце сарма, кральовна шицких ёдлох. Можеце полніц папригіу, бундавку, круциц месо до лісца зоз лози, але кед сцеце ёсці сарму, без квашенай капусты не мож. Вец ю можеце хасновац на шалату, зоз кромплями на лупу, та зоз варену пасулю або папригашом зоз сухима ребрами або динстану зоз швижим месом, направіці славни капущанікі, зоз росолі направіці капусну мачанку, або запечену зоз сухим месом, або капусну юшку и так далей. Могли бизме начишиліц ище велько способы рихтаня, но и зоз начишилінім верим же мож видзиц значене тей хасновітей рошліні котру требаме хасновац у находзічых жимских часох. Верим же нам будзе на хасен, най бизме не достали вецей кили, а тиж и тоту допіту жимску хороту, грипу. Прето най нам капуста, чи швижа, чи квашена, будзе часто на столе. НАЗДРАВЕ!

Томислав Рац

Закончени 26. Спортски бависка Яши Бакова

НА ОСТАТНІХ ШТИРОХ ТУРНИРОХ МИКЛОШЕВЧАНЕ ОСВОЄЛИ ДВА ТРЕЦИ И ДВА ШТВАРТИ МЕСТА

Як и лоњини, ювилейни 25. Спортски бависка Яши Бакова, и тогорочни двецец шести по шоре закончени у Новим Садзе. Лем, за розлику од влоні, того року отримани 2 турнири - окерм пикада бул и турнир у штреляцтве. У просторийох РКЦ, популярнай Матки, 3. децембра на обидвох турнирох змагали ше по 8 екипи, медзи німа и два миклошевски, цо з тей нагоди Стретнуцом дало и медзинародны характер. У пикаду ше змагали пары у хлопскай, женскай и мишанай конкуренцыі, а посцигнути шлідующи результаты:

Хлопи: 1. РКЦ Нови Сад I (1017); 2. Дружтво Руснацах Суботица (972); 3. **Миклошевци 923 (Мирко Папуга 403, Любо Дюрдіч 515);** 4. РКЦ Нови Сад II 908; 5. ФК „Искра“ (Коцур) 906; 6. Папивинг д.о.о. (Вербас) 895; 7. КУД „Тарас Шевченко“ (Дюрдьов) 817; 8. СД „Русин“ (Руски Керестур) 688 боди.

Жени: 1. Папивинг (Вербас) 878; 2. КУД „Тарас Шевченко“ (Дюрдьов) 712 боди.

Мишани (здавали ше боди зоз хлопскага и женскага турниру): 1. Папивинг (Вербас) 1771; 2. КУД „Тарас Шевченко“ (Дюрдьов) 1529 боди.

По законченю змаганьох у парох отримани турнир штэсцох найлепших хлопох на хотрим победзел Владимир Джумра зоз Суботици зоз 1091 бодом, а Любо Дюрдіч, Словенец хтори наступел за Миклошевци зоз 985 боди бул штварти. Машенька Папуга зоз Вербасу зоз 853 боди освоела перше место у конкуренцыі 4 змагателькох.

На турниру у штреляцтве посцигнути шлідующи результаты:

1. КУД „Тарас Шевченко“ (Дюрдьов) 394; 2. Дружтво Руснацах Суботица 313; 3. РКЦ Нови Сад I 293; 4. **Миклошевци 281 (Любо Дюрдіч 114, Петро Глогович 87, Мирослав Голік 80);** 5. „Искра“ (Коцур) 220; 6. Папивинг д.о.о. (Вербас) 214; 7. СД „Русин“ (Руски Керестур) 208; 8. РКЦ Нови Сад II 133 круги.

И у штреляцтве отримани поєднечны змаганя, а перше место медзи 8 найлепших змагателькох з екіпней часці освоел Михайло Киш зоз Дюрдьова, зоз по 282 поцільовані кру-

ги. Любо Дюрдіч заштрелел 229 круги зоз чим завжжал пяте место.

Спортски аматере з Миклошевцох пред тим участвовали на ище двох турнирох. У лапаню рибох на дугов у Руским Керстуре, 10. септембра, екипа освоела треце место у конкуренцыі 9 екипох. Ведно влапели 1760 грами (Владо Гайдук 1100, Петро Глогович 390, Зоран Свалина 270 грами), а побидніцка екипа налапала 5330 грами.

Результаты и пласман: 1. ЗСР „Коляк“ II (Руски Керестур) 5330 грами; 2. ЗСР „Коляк“ I (Руски Керестур) 5120 г.; 3. **Миклошевци 1760 г.;** 4. КПД „Драгутин Драген Колесар“ (Бачинцы) 1120 г.; 5. Папивинг (Вербас) 670 г.; 6. ФК „Искра“ (Коцур) 470 г.; 7. РКЦ Нови Сад 380 г.; 8. КУД „Петро Кузмяк“ (Нове Орахово) 320 г.; 9. КУД „Тарас Шевченко“ (Дюрдьов) 280 г.

Штварте место Миклошевчане освоели и на турнире у гүгланю, хтори у организациі дюрдьовскага КУД-а отримани 19. новембра у Бачким Градишту, лем там у конкуренцыі 7 екипох.

Миклошевчане звалеи 361 бабку (Петро Глогович 129, Мирослав Голік 128, Славко Ждиняк 104), а побидніцка екипа КУД „Тарас Шевченко“ I звалела 497 бабки.

Пласман: 1. КУД „Тарас Шевченко“ I (Дюрдьов) 497; 2. КУД „Тарас Шевченко“ II (Дюрдьов) 438; 3. Дружтво Руснацах Суботица 397; 4. **Миклошевци 361;** 5. Папивинг д.о.о. (Вербас) 336; 6. РКЦ Нови Сад 315; 7. СД „Русин“ (Руски Керестур) 307 бабки.

Треба наглашиц же Петровчане не участвовали на ані ёдним туриу пре рижні причини, а гоч було ініцыятыви и намаганя, не удало ше направиц заедніцку екипу за турнир ветеранох у малим фодбалу, хтори 2. септембра отримани у Дюрдьове.

26. спортски бависка Яши Бакова успишно закончени, шыцки заплановані турниры отримани, а конечну о ніх як и планы за наступны 27. Бависка принеше Скупштина на поряднім зашедшаню хторе плановане за 21. януар 2018. року у Новим Садзе.

Звонимиран Ерделі

ФОДБАЛ - ТРЕЦА ЖУПАНИЙСКА ЛІГА - ФОДБАЛСКИ СОЮЗ ВУКОВАР РУСИН З МИКЛОШЕВЦОХ ОСТАТНІ, ПЕТРОВЧАНЕ АНІ НЕ БАВЯ!

Закончена ёшеньска часці першэнства у рамікох Трецей жупанийскай лігі – Фодбалски союз Вуковар. У конкуренцыі дзевец екипох перше место завжжал екипа Томповцох, а фодбалере Русина з Миклошевцох, котры ше ознова змагаю, остатні. Фодбалере Петровцох ані ше не змагаю!

Хвилькови пласман екипох випатра так: „Томповци“ 21, „Гайдук“ Бапска 19, „Сокол“ Берак 18, „Мохово“ 15, „Борово“ 14, „Ловас“ 10, „Младосц“ Свіньяревци 5, „Ліповача“ 3 и „Русин“ з Миклошевцох без бодох.

Я. Пушкаш

Учителька и паніматка
Мелания Планчак упокоєла
ше 22. новембра 2017.
року у Руским Керестуре, у
свойм 88. року живота.

Мелания Планчак (дзівоцкі Канюх), народзена 13. мая 1929. року. Учительскую школу закончела у Срімских Карловіцах і Суботица 1950. року. Перші роботне место было у яй родным валале, у Руским Керестуре, дзе робела дас рок. Накадзи ше одала за паноца, о. Кирила Планчака, премесцена є до Нового Орахова дзе робела осем роки, а потым, кед ёй супруг Кирил премесцены на душпастирскую работу до Руского Керестура, ёден рок робела и у Коцуре.

До Руского Керестура учителька Мелания ше враца и роби од 1962. по 1969. рок. Найдлужай робела у Петровцох, у Сріме, дзе ше цала фамелія преселела кед ёй супруг Кирил меновани за петровскага пароха, 1969. року. Ту такой почала робиц як учителька класней настави, а по одходу Віри Гудаковей до Петроварадину, пребера годзини рускага, а познейше и українскага языка.

У Петровцох, окрем настави, учителька приіхтавала шыцки школски программи з нагоди державных шветох, ведно зоз КПД „Якім Гарді“. У школи приіхтавала рочны школски часопис за літературны работи „Венчик“. У Петровцох була и директорка подручнай школи, хтора припадала под вуковарску ОШ Други конгрес КПЮ, одкаль одходзи до заслуженай пензії 1985. року, после полных 35 роках служби. Зоз свойм супругом теды одходза до Немецкей, дзе о. Кирил предложує свою душпастирскую работу у Нірнбергу. З Немецкей ше врацаю до Руского Керестура 1998. року, гу свойм дзецом и унуком.

За свою вітырвалу работу у просвіти учителька достала вецеці припознані и награды, а ёдно з ніх и Припознане „Осіф Фа“ Дружтва за рускі язык, літературу и культуру 2016. року за длуго-рочную воспитнно-образовну роботу з школярами.

Учителька Мелания Планчак похована на керестурскім теметове.

Жридло Рутенпрес

ОТРИМАНА ПОРЯДНА ЗВИТНА СКУПШТИНА СОЮЗУ РУСИНОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ

Порядна звитна Скупштина Союзу Русинох Республики Горватской отримана 09. новембра 2017. року у власних просторійох у літкі Ради Європи 93, у Вуковаре.

Председателька Союзу на початку шицких привітала і Скупштини предложила дньови шор:

Вибор:

- роботного председательства
- верифікаційній комісії
- записнічара і двох оверійовачох записніку
- Звіт о роботі Союзу за 2017. року.
- Звіт о фінансийних приходах і розходах
- План і програма роботи за 2018. рок.
- Фінансий план за 2018. рок
- Рижне

До роботного председательства вибрані:

- председателька Дубравка Рашиянин и Звонко Костелник
- за записнічара Вера Павлович, верифікаційна комісія Мариана Бильна и Зденко Бурчак, і оверійоваче записніку Звонко Барна и Таня Міклош.

Члени Скупштини

Верифікаційна комісія констатовала же присутні 15 члени скупштини од вкіпно 23, що у складзе зоз Статутом Союзу і шицки одлученя повноважні.

Звіт о цалорочній роботі Союзу поднёсла председателька Союзу Дубравка Рашиянин прейг презентації, котра членох Скупштини упознала о шицких активносцях Союзу. Союз прейг своїх членіцох посцигол замерковани результати на очуваню і розвиваню національного і культурного ідентитету. Реалізовав шицки програми котри були заплановані у прошлім року. Зоз інформованьом прейг нашого часопису Нова думка і дзецінского часопису Венчик, як і видавательней діяльносці наших авторох стара ше на очуваню мацеринського язика у явним живоце нашей національній меншини. Потім потолковала же робота Союзу по плану і програмі котри у подполносці будуть витворені по кінець рока і то у видавательней діяльносці, бо „Нова думка“, „Венчик“ і „Думки з Дунаю“ уж у друку.

Розправа о поднєшених звітох була

конструктивна, а незадовільство виражела председателька КУД-а Руснацох зоз Осиєку, бо КУД Руснацох Осиєк не було поволане до Пишкіревцох на пошвецане нашії церкви. Окремну улогу Союз витворює прейг культурного аматеризму і то прейг найзначнішіх секційох, як цо то фольклор, музика, драма, хор ітд. Прейг наших манифестаційох промовуєме наш націонални скарб писньох і танцох, а і збліжуємо учаснікох і їх госцох. Председателька Союзу Дубравка Рашиянин упознала членох скупштини зоз фінансийним звітом і о вименкох котрих принесол Совет за націонални меншини, а одноши ше на плані і програмі котри треба поднесьц же би ше достали средства за роботу. Посте кратшій розправи члени Скупштини прилагали звити.

Председателька презентувала план роботи і фінансий звіт за 2018. рок котри после розправи члени Скупштини прилагали. Розгварка членох Скупштини предложила ше на коктету у просторійох КУД-а „Осаф Костелник“. **Звонко Костелник**

Проекция програмах

Роботне председательство

Заєдніцка фотографія

